



Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



IDÅN

EFTER HEMKOMSTEN.
*Foto av KRONPRINSPARET
nu hemma i Stockholm.*



LÄS I DETTA NR.
intressanta sportartiklar
med bidrag av
dr. Andrea Svedberg,
dr. Karolina Widerström,
dr. Naima Sahlbom m.fl.

FOTOGRAFIER FRÅN KRON-
PRINSPARETS HEMKOMST.

Andlig gymnastik av
Alma Söderhjelm.

ELLEN KEY
och Hilma Angered-Strandberg.
Några minnen.

Hemma hos borgmästare
Sindhagen.

JAEGER.
HOVFOTO.

R E K R Ö N I K A

ETT TELEGRAM HAR MEDDELAT att den beryktade zigenaren Rigo dött på ett sjukhus i Newyork. För flertalet är nog hans namn glömt nu, det har hänt så mycket sedan världen för trettio år tillbaka skandaliserades vid att en av Newyorksocietetens bländande skönheter prinsessan Chimay övergav hus och hem, rikedomar och rangplats för att rymma med den fiolspelande zigenaren (som i själva verket var ungrare) och sedan gifta sig med honom. Prinsessans blonda yppiga skönhet förekom i alla tidningars bildgalleri och kaffekonseljerna voro räddade för en lång tid framåt.

De äro döda nu både han och hon, och när man läser i Rigos dödsruna att han varit gift sju gånger anar man nästan att den sköna amerikanskan fick dyrt umgälla sitt lättsinne i gemenskapen med denne Rid-dar Blåskägg. Ändå gav hon sig väl ut i äventyret i den tron att hon var en sanningssökerska som slet sönder societetshyckleriets maskor och gick att leva livet lögnfritt men ändå leende. Som om de två kunde tänkas existera samtidigt i denna kuriösaste av alla världar, där man väl läser i skolan den vackra sagan om Askungen som upphöjdes till prinsessa men aldrig minns ha mött henne ute i livet. Här finns minsann inte plats för den blyga, det är framfusigheten som firar triumfer, och prinsen skulle ha svårt att få den rätta synen på tillvaron om han inte emellanåt gav sig ut i världen för att som en ny Harun-al-Raschid söka sanningen bland främlingar. I något av den stämningen var det väl som Gustavus Adolphus — amerikanarna kalla honom alltid med detta klingande och om vår storhetstid erinrande namn — anträdde den resa jorden runt från vilken han nu återvänt med sinnet uppfyllt av den undrens värld hans betagna öga blickat in i, med hågkomsten ännu levande av de sällsamma jättar han mött, av de visdomens

djupa brunnar han halft yr och svindlande lutat sig över, av skönhetsvärldar från vilka det kändes smärtsamt nog att slita sig för att träda ut igen i den kalla, gråa verkligheten. Han har stått vid foten av mänsklighetens pyramider, dem sekelåldrig kultur staplat upp, och kanske med Per Gynt begrundat konsten att vara sig själv.

Och nu är han hemma igen och det hände väl honom som andra resenärer som vistats länge ute och haft skyskraparmåtten i ögonen: åtskilligt föreföll honom så smått här, kanske också så gammalt. Samma ofärdiga Centralstation som när han förra gången satte sin fot på huvudstadens mark. Det var i april — på den tiden bygger man i Amerika inte bara en station utan en hel stad. Varpå beror det? Kanske därför att man därborta har både snabbare arbetare och raskare generaldirektörer. Ja jag vet inte men en sak bör man hoppas, att denna resa kommer att sätta märke även i vår utvecklings historia. Man vistas inte förgäves bland världens modernast utrustade folk, där allt sjuder av arbetsiver utan att ta intryck och gripas av lust att omsätta något av det där här hemma. Och gärna det, vi stå ju snart inför den stora vårrengöringen då åtskilligt skall skakas och dammas och luftas ut. Få en del möjliga fördomar, utslitna skrankor, kasserade vyer, obekväma teorier, förgiftade stridsvapen, m. m. sådant åka ut till sopstation så mycket bättre. Man lade vid mottagandet märke till att det som tycktes glädja den återvändande resenären mest var inte de underdåniga bugningarna och det ödmjuka handkyssandet utan de oöverlagda och okommanderade hälsningar som kommo från menige man. Varmed icke är sagt att Folkets hus med det snaraste har att vänta besök eller att man blir så folklig här som i Paris där en enkel smed fått hederslegionen som honnör för femtioårigt träget arbete.

Men det ovre banalt att påpeka de många olikheterna med ett land där man bl. a. får bevittna hur en präst, en abbe bärande det bibliska namnet Bethlehem resolut ingriper med egen hand mot den gristidningslitteratur som salubjudes på Paris gator. Det är bra svårt att tänka sig en stockholmsk kyrkoherde högst egenhändigt slita i bitar de exemplar av Fäderneslandet som dess ökända kolportörer skrika ut i gathörnen. Det är nog också bäst att den goda abbén blir ensam om sina stridsmetoder.

Apropå sådant man snarast bör göra slut på meddelas nu att influensabacillen äntligen är funnen. Man får hoppas någon behjärtad man snarast möjligt kostar ett skott krut på odjuret. Däremot torde Lidingöns delfin komma att leva trots att den blivit illa åtgången av kritiken som tyckt att en delfin i Lidingös vapen är ungefär lika snillrikt som att ge Kongo i emblem en surströmming. Har man inga andra fula fiskar med mera hemorts rätt än delfinerna? Hur är det med hajarna, de bruka inte vara sällsynta bland förstadsbyggena?

Stockholm har själv ett nybygge i sin nya högskola, vars kolonnsmuckade fasad väl skall erinra om de samhällets pelare som hålla på att formas därinne i de juridiska lärosalarna. Byggnaden synes mig åtminstone till det yttre vara ett synnerligen aktningvärt prov på vad en person kan åstadkomma när han föresätter sig att göra någonting riktigt fullt. Men låt oss inte tala mer om det, i smaksaker skall man som bekant inte disputeras, förresten kan man råka i sånt dilemma som en eljest så träffsäker man som Carl Laurin då han hade det otacksamma uppdraget att söka åtminstone hjälpligt försvara den hiskeliga Mälardrottningen i Stadshusets gyllene sal. Det var rätt smärtsamt att se hans argument vrida sig som en orm i det sunda förnuftets myrstack. CELESTIN.

E N E L E G I Ö V E R S N U V A N

blev följden av vår rimitävlan n:r 6. Hör bara:

Vi havom svåra snuva,
vi liggom i vår säng,
vi klunkom motboksdruva,
vi ödslom med vår päng
på pulver som provisorerna blandom.
Det började med nysa,
— vi togom våra grad,
det fortsatte med frysa
och febersvettens bad,
tills ute var med både mod och mandom.
— Om ej till nästa år alla krafter äro tärda,
vi lovom och bedyrom att med vinterbad oss härda!
N. Osnahoj.

Den som kunde lita på osvikligheten av det medikament som utbjudes i nedanstående recept:

Jag ler åt var hotande snuva,
sover trygg i min härliga säng,
fast saften ur söderns druva
ej byts mot min ringaste päng.
Jag bjuder ett ljungande: "blandom"
— till alla som hosta och nysa —
"med livssynen leende mandom,
så slippa Ni svettas och frysa!"
Höjen lugnet med endast en grad,
bli ej Ni men bacillerna tärda,
ty lugn är ett evighetsbad,
som livskraften själv skall härda.

N. L.

Till och med från Italien kommer intyg om att "flunsan" är en företeelse som inte känner nationella gränser:

Jag vill ej ha snuva,
ej i påse nysa,
ej gå kring och frysa
ligga sjuk i säng
och få kinder tärda. —
Nej, jag vill mig härda!
Dusch till badstuvad,
högsta värmegrad.
Så en dryck av druva
för min sista päng,
att ge kraft och mandom,
het, med whisky blandom!

Castello planta, Maia Alta, Merano, Italien den 6 februari 1927.
Susanna & Gunnar.

Mera nordiska klinga dessa toner:

Vikingasång i pesttider.

Morska män med mod och mandom,
upp mot Utgårds svarta snuva!
Blås basunen, bröder! — Blandom
hornets trollbrygds starka druva
tills de sista klunkar tärda!
Hudens hårdhetspansar härda
i en Thules isvaks bad!
Fritt få fegmän flåsa, frysa
för från Nifelhem en grad —

— ej en spik, en rostig päng
give vi för dem som nysa
vekligt uti fällars säng!

Viking.

Att ge priset åt dessa barder gick inte i ett nysa, isynnerhet som det fanns andra icke oävna poeter som *Bonnjänta, Hill, G. A., W.* m. fl. Till slut tyckte prisnämnden att Osnahoj goda föresats var såpass lovvärd att den tarvade uppmuntran och priset gavs alltså dit, även med risk att konkurrenterna åsätta prisnämnden själv det vackra namnet Osnahoj. Nästa rimdikt kan om man så vill skildra ett balminne:

— — — — — Innocense
— — — — — glitter
— — — — — rangs
— — — — — sitter
— — — — — tyll
— — — — — ros
— — — — — idyll
— — — — — kos
— — — — — kapell
— — — — — varm
— — — — — säll
— — — — — arm

Rimmen få omflyttas efter behag, resultatet insändes till Idun, märkt "Rimitävlan n:r 8", inom en vecka från tidningens datum och priset består som vanligt av en bok till högst 10 kr. värde.



Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm



VILKEN SPORT FÖREDRAR NI?

LÄMPLIGA OCH OLÄMPLIGA IDROTTER FÖR DAMER

NÅGRA BEKANTA DAMER UTTALA SIG.

Skridskoåkningen har blivit lite omodern bland damerna, vad det nu kan bero på. Men dr *Karolina Widerström* förklarar den sin kärlek:

— Jag har gammal klockarkärlek till skridskosporten och vore glad om den komme till heders igen. Den är vacker och elegant och jag har mera smak för kvalitet än kvantitet, både när det gäller sport och många andra ting i livet. Men sedan finns det ju andra vackra och lämpliga kvinnoidrotter: tennis, fäktning, skidåkning m. fl. Och för scout-rörelsen har jag den största sympati, den lär flickorna hurtighet, praktiskt sinne och goda karaktärsegenskaper. Men fotboll och boxning och alltför hårda löpningar — nej, där böra nog kvinnorna hålla sig borta.

Skidåkning är bäst.

Skidåkningen får många röster. Författarinnan fru *Frida Stéenhoff* ger goda skäl för sin röst:

— Att åka skidor tycker jag är en förtjusande sport för både damer och herrar. Det sätter blodcirkulationen i gång och ger tillfälle att komma ut i vacker och omväxlande terräng. Jag har åkt mycket skidor i Norrland, men jag tror inte att det är lika roligt med skidsport för storstadsbon. Det är kanske lite besvärligt med snöbristen, den långa vägen och transporten ut till stadens omgivningar o. s. v. Men som sport i och för sig ger jag priset åt skidåkningen."

Lottornas energiska ordf. fru *Thyra Wadner* är en käck friluftsdam, som bekänner sig till skidsporten:

— Jag var bara två år när jag fick mitt första par skidor och jag har behållit kärleken till skidsporten hela mitt liv.

Dr *Naima Sahlbom* är reslysten:

— Min älsklingsport är skidsport, fotvandring — och resor.

Kontorsflickorna idka för lite friluftsliv.

Ordf. i Kvinnliga Kontoristföreningen fröken *Edith Lindblom* yppar en förebrående och tankvärd iakttagelse:

— Jag tycker nästan bäst om gångsporten. Och samma smak ha många av våra kvinnliga kontorister. Promenader ge allsidig motion, man får komma ut i frisk och vacker natur, man slipper besvär och kostnader med sportgrejor o. s. v. Den ekonomiska frågan

Diskussionen är ofta livlig om vilka idrotter som äro lämpliga och icke för damerna. I denna aktuella fråga har Idun utbett sig några uttalanden från bekanta damer med sportintresset som allround- och lekmanaintresse och deras mening är av värde att höra som råd och vägledning.

betyder mycket för de "självförsörjande" naturligtvis och därför kan dyrare idrotter aldrig bli särskilt populära bland dem. Om nu någon idrott överhuvudtaget är särskilt populär bland dem! — ja, det är hårda ord, men jag tror att alltför många kontoristflickor alltför mycket ignorera friluftsliv och möjligheterna att skaffa sig en spänstig fysik.

Fru *Ida Goodwin* gör en bekännelse:

— Ja, ser ni, jag är inte ett dugg sport-

kvinna. Långa, kraftiga promenader är egentligen den enda sport jag består mig. Men jag tycker att all sport är vacker, om den utföres vackert, det må sedan vara boxning, fotboll eller tennis. Låt gärna damerna öva dessa idrotter, bara de göra det snyggt.

Rida är förtjusande, men — — —

Att rida är mycket modernt och förtjusande roligt, men här uttala två damer sina tvivel om ridningens lämplighet för damer. Den ena är stadsfullmäktigen fru *Brita Juhlin-Dannfelt*:

— Jag tycker om en hel del idrotter, som jag finner äro lämpliga för damer. Att gå helt enkelt är en utmärkt sport, men skidåkning är kanske den bästa vintersporten. För sommarsport röstar jag på tennis och simning, två eleganta idrotter, som ge lagom och behaglig motion. Ridning är också roligt, men för kraftig och tröttande för många damer, tror jag. Men det är ju så modernt att rida — — —

Läraryn i dans och fysisk kultur fröken *Jeanna Falk* sitter inne med sakkunskap:

— Att hela kroppen får arbeta är ett krav, som varje motionssport måste uppfylla. Därför representera skidåkning om vintern och tennis om sommaren ett utmärkt motionsprogram, särskilt lämpligt också för damer, därför att de inspirera till grace och mjukhet i rörelserna. Framförallt tennis förstås. Däremot har jag svårt att tro att löpningar äro nyttiga för damer. Om skönhetsintrycket ska vi inte tala. Inte heller ridning anser jag lämpligt, fastän det är en så förtjusande mondan sport. Ätminstone bör man rida med mycken måtta och inte anstränga sig till trötthet.

Simningen får sina lovord av förra lärarinnan fröken *Mathilda Widegren*:

— Jag idkar tyvärr ingen sport numera därför att jag inte har tid. Men annars har saltvattnet varit mitt element, jag har älskat bad, simning, rodd, segling, om jag också aldrig kunnat självständigt utöva den ädla segelsporten. Men badat har jag gjort var jag farit fram, vid svenska och europeiska badstränder, vid Gotska Sandön och i Salt Lake i Amerika. Ridning har nog också varit vad mitt hjärta längtat efter, men det har jag inte haft råd till.



Så här ser Gösta Berling ut när han uppenbarar sig i Karl-Gerhards gestalt på revytiljan i Göteborg, där Karl-Gerhards revy går för pukor och trumpeter.

BAKA MED

EKSTROMS JASTMJÖL



ELLEN KEY OCH HILMA ANGERED-STRANDBERG

NÅGRA PERSONLIGA MINNEN AV HARALD SCHILLER.

DÄR MÖSSEBERGS BRANTASTE stigning börjar, längst bort i den lummiga och vackra badhusparken, hade Hilma Angered-Strandberg sitt hem — om det torftiga rum hon bebodde kan förtjäna det namnet. Det enklaste studentrum skulle med framgång kunnat upptaga tävlan med denna diktarboning, vars bohag och prydnader inskränkte sig till det mest minimala. Förgäves försökte författarinnans trofasta släktingar i den lilla staden vid bergsfoten att få henne att skaffa sig en litet behagligare boning. Hade hon velat tillåta dem att plocka fram de hennes möbler, som stodo magasinerade på vindar, samt de konstverk hon ägde från Hjalmar Angered och hans vänner, skulle Hilma Angered-Strandberg fått ett litet vackert hem. Men på vännernas anbud att hjälpa henne och göra allt i ordning, blev, sedan cirka 15 år tillbaka, svaret oförtytligt detsamma: Det blir tids nog med det. Det är förresten bara besvärligt med sådant, och där jag skall bo, får inte finnas barn eller människor som störa, och där får inte höras tåg. — Och intet av allt detta var heller lätt att ordna, allra minst i närheten av ett stort stationssambälle.

Redan första gången jag besökte Hilma Angered-Strandberg — det var en stor nåd att få komma till henne — blev det klart för mig, att hon ingenting såg av sin omgivning. För henne existerade blott en sak, och hon själv existerade endast i denna samma sak — dikten. Hennes otroligt rörliga ingenium, hennes oavbrutet arbetande fantasi, skapade synner, drömmar, föreställningar, som för henne voro rena verkligheten. I likhet med Balzac var diktens värld för henne den reella. Det slog mig ofta med häpnad, att denna verkligheternas, det brutala, osminkade livets skildrare, var så helt och odelat ett fantasiens barn. För övrigt var hon inte bortskämd av livet. Livligt ser jag för mig hennes allvarliga, vemodiga blick och strängt hoppressade läppar, då hon talade om sitt liv i Amerika, där hon och Hjalmar Angered om måndagen kunde dela den limpa i bestämda ransoner, vilka utgjorde veckans enda mat. Det var under Chicago-utställningens tid, och de båda makarna voro sväldöden nära mer än en gång. Då grundlades nog det hat till Amerika och allt amerikanskt, som sedan jämt mycket annat fick sitt dikteriska uttryck i "Hemma". De ekonomiska bekymren följde författarinnan troget livet igenom alltifrån den dag, då "Unnerups"-slottets förnäma och konventionella liv blev henne för trångt, och hon beslöt bliva sin egen. — Tänk dig — utbrast hon på tal om denna tid med en än mer besvärad andhämtning än hon annars hade — tänk dig, att om söndagarna föll folket på knä vid kyrkdörren för att kyssa nådig grevinnans kjol. Man skulle kunna tro att det vore osanning, om jag inte sett det med egna ögon. — Läger man till dessa ekonomiska bekymmer en ständig kamp mot sjukdom och sorg, är det nästan otroligt, att Hilma Angered-Strandberg till det sista kunde älska livet så som hon gjorde. En intensivare livskärlek är helt enkelt otänkbar. En av de sista gån-

För det stora flertalet är den nyligen avlidna författarinnan Hilma Angered-Strandberg icke känd annat än genom sina böcker. Om hennes originella personlighet berättar här en vän till såväl henne som Ellen Key, den av Hilma Angered-Strandbergs samtida som mest tog sig henne an.

gerna jag träffade henne, låg hon som vanligt sjuk, och hjärtat var så svagt att hon knappast kunde komma under andan. Men jag hade nätt och jämt kommit in i rummet, förrän hon till hälften reste sig upp i sängen och ropade: Jag vill leva, leva, vill inte dö, vill inte bli gammal. Jag måste arbeta.

Men ur det omgivande livets skuggor skapade den diktens genius, som Hilma Angered-Strandberg ägde, trots allt en solig värld åt henne. Hon kunde i sanning instämma i Tegnér's ord: "egentligt levde jag blott då jag kvad".

Utom denna lyckliga gåva ägde författarinnan också förmågan att helt hänge sig, då något gott och skönt gavs henne av livet, och hon kunde konsten leva på ett vackert minne. Denna kvinna, för vilken skapandet var allt, kunde också, när tillfälle därtill erbjöd sig, vara sybarit. Hon kunde njuta av ett glas gott Rhenvin som få andra, och en förnämlig middag — helst med ett passande, d. v. s. litterärt och intelligent sällskap — kunde för henne bli en verklig upplevelse. — Dagen efter en sådan fest (om hon var i arbets-

tagen) visste hon inte om hon ätit något alls. Hon satt då ofta i sängen, betydligt sämre på grund av den föregående dagens ansträngningar. Sådana dagar kunde hela bädden vara belamrad med papperslappar överklottade med utkast till litterära arbeten. I den flämtande rösten låg triumferande glädje, då hon ropade mot den besökande: "Det går så bra att arbeta i dag. Men Gud, vad jag har ont i hjärtat. Men vad gör det, när man hade så roligt som i går." — — — Så lyste exempelvis minnet av den lyckliga tid, då hon och mannen bodde i Alingsås (omkring 1907) hennes väg hela livet igenom. Det fanns litet pengar i kassan och mannen kunde tillbringa dagarna vid staffliet, under det hustrun arbetade vid skrivbordet. — "Då var jag diktare och kände mig som sådan, stark och mäktig att producera som aldrig förr eller senare", berättade Hilma Angered-Strandberg. Några av hennes bästa arbeten tillkommo också under denna tid. Ellen Key hälsade då på ett tag i Alingsås, och i Hilma Angered-Strandbergs rum ägde ett sammanträffande rum mellan Ellen Key och Vitalis Nordström. Den förra hade kanske hoppats vinna filosofen, i varje fall förklara honom något av det sitt "tredje rike", som han så grundligt missförstått. Det lyckades emellertid inte. Ellen Keys älskvärdhet tycktes för en gång skull ha träffat på en man av sten, och Vitalis gick vresig och kall som han kom. —

Men pengarna togo slut och den kamp för existensen som så många gånger blev dikta-

ren i Hilma Angered-Strandberg övermäktig, vidtog åter.

Det är knappast troligt, att någon spelat en sådan roll i denna författarinnans liv som Ellen Key. Det var hon som tog sig an Hilma Angered-Strandberg, då hon utfattig och lungsjuk kom hem från Amerika, där hon fått lämna kvar mannen och där hennes båda barn dött. Det var Ellen Key som skaffade pengar och uppmuntrade henne, det var Ellen Keys "Missbrukad kvinnokraft", som gav henne ett handtag för livet. Självständig och egocentrisk till ytterlighet kände Hilma Angered-Strandberg ibland trycket av den äldre vännen en smula för tungt. Ellen Key gömde ju också en smula av despot i sitt väsen. — "Det är Ellen som förstört mig", kunde hon i en sådan stund utbrista. — "Det var hon, som uppmanade mig att efter "På prärien" skriva psykologiskt och socialt. Herre Gud, vad bryr jag mig om sådant! Jag är skildrare rätt och slätt, bara skildrare. När jag återger vad jag ser, lyckas jag bäst. Det är Ellen, som förstört min stil". Men efter ett ögonblick brukade hon tillägga: "Fy dig, Hilma, vad du är otacksam! Det finns ingen på jorden, som gjort för dig, vad Ellen gjort!"

Att se Ellen Key och Hilma Angered-Strandberg tillsammans var kostligt. Deras syn, tänkesätt, humor, voro så himmelsvitt olika — och ändock passade de utmärkt ihop. Sista gången Hilma Angered-Strandberg besökte Strand var då "Barbarens son" (1924)

(Forts. sid. 192.)



Mrs Herbert Kershaw, maka till engelska handelsattachén i Stockholm, är en högt uppburen och beundrad medlem i Stockholms societetens sällskapsliv.



JOFUROL

TEKN. FABRIKEN JOFUR, Postbox 227, Stockholm.

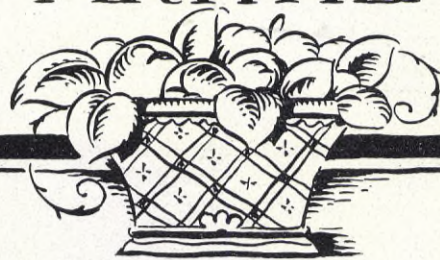
Refria rumsväxterna från Chyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck.





IDUNS JUBILEUMS-ARTIKLAR



DET VAR EN GÅNG I MÄNNISKO-slåktets barndom så bestämt att män och kvinnor levde samma liv, hade samma arbete och följaktligen likartad kroppsutveckling. Detta var fallet bland forntidens germaner ända in i historisk tid. Utvecklingen ledde emellertid under historiens århundraden till en alltmer skärpt differentiering mellan män och kvinnor med hänsyn till arbetsuppgifter och livsvillkor och i samband därmed i fråga om kroppsbyggnad och fysisk styrka. Här är ej platsen att ingå på orsakerna till detta faktum. De äro säkerligen ekonomiska och det förefaller sannolikt att kvinnans tidvisa underlägsenhet såsom arbetskraft i samband med barnafödande och barnavård var den ursprungliga anledningen till uppkomsten av fenomenet i fråga. Ej heller kan här beröras denna utvecklings intressanta vinst- och förlustkonto för samhället och för kvinnorna själva. Nog av — utvecklingens cirkel är fullbordad i vår tid. Ekonomiska faktorer leda nu till en alltmer minskad differentiering mellan män och kvinnor med hänsyn till arbetsuppgifter och livsvillkor och i samband därmed i fråga om kroppsbyggnad och fysisk styrka. Förändringen sker som alla omvälvningar ryckvis, med friktion och bakslag. Många inlåta sig på det otacksamma värvet att söka hejda det som ej kan hejdas. Alla besvärar vi av fördomar bottnande i det närmast förflutna. Hela området är i jäsnig, hela frågan brännande. Därav denna ändlösa diskussion om »kvinnan», kvinnans ställning, kvinnans uppgifter, kvinnans intressen, kvinnans möjligheter. Allt utan tvivel nödvändigt för vår tid men en efemär och stundom irriterande företeelse.

Nu kvinnan och idrotten. Av det föregående torde utan vidare framgå att jag anser idrotten lika nödvändig för kvinnorna som för männen. Jag kan inte se att kvinnorna till idrotten böra intaga annan särställning än den som betingas av deras tillsvidare — sannolikt på grund av de förflutna århundradena! — i stort sett svagare fysik samt den som tidvis betingas av deras speciella uppgift att föda barn och uppföda de späda barnen.

Och att idrotten över huvud är nödvändig i det specialiserade moderna samhället torde ingen förneka. Så många av oss tillbringa ju livets flesta dagar med att stå vid en maskin eller bakom en disk eller sitta på en stol, i bästa fall promenera omkring, vilket allt lämnar en hel del av våra muskler överksamma och vår blodcirkulation otillräckligt stimulerad. Och det är inte likgiltigt. Varje läkare möter en mängd fall av krämpor beroende på ett stillasittande levnadssätt, fall där den väsentliga och bety-

Kvinnan och idrotten.

Av

Andrea Andreen-Svedberg

En av vår läkarkårs mest lovande krafter är d:r Andrea Andreen-Svedberg, som i sin jubileumsartikel till Idun analyserar och kommenterar ämnet "kvinnan och idrotten" men därtill fogar en ny och utomordentligt intressant vetenskaplig iakttagelse om den mänskliga mekanismens naturliga stridslusta.

delsefulla ordinationen måste bli »mera kroppsrorelse, gymnastik, sport av något slag». Och även för dem som känna sig friska är det inte likgiltigt. Det finns många grader av välbefinnande. Den som mår rätt bra utan kroppsövning kunde må kungligt om hon sportade — och måhända också lyckas bättre med sitt arbete. Fysiologien säger med rätta att »kroppslik harmoni gynnas genom att befintliga fysiologiska processer övas». Jag skall i det följande tillåta mig att närmare skärskåda idrottens betydelse för en bestämd fysiologisk process. Ej såsom om denna process skulle vara viktigare än många andra men jag tror att den är jämförelsevis litet känd utom fackkretsar. Utgående från denna punkt får man också se problemet om tävlingens plats i idrotten i ny belysning.

Det finns i människokroppen en intressant och komplicerad mekanism som sättes i funktion vid starka sinnesrörelser av olika slag, vid vrede, smärta, rädsla, över huvud när stora värden stå på spel för en människa. Mekanismen består av en ändring i den inre sekretionen och en ändring av nervtningar, vilket leder till:

- 1) En ökning av sockermängden i blodet (obs. sockret är huvudkällan till muskelenergien).
- 2) En vidgning av luftrörens fina grenar, medgivande en större luftström till lungorna.
- 3) En ändring av andningen, som blir djupare och snabbare.
- 4) Ett snabbare försvinnande av muskeltrottheten.
- 5) En ändrad blodfördelning i kroppen så att hjärta, lungor och muskler få mer blod men matsmältningskanalen mindre.
- 6) En ökning av blodets förmåga att levra sig.

Må denna nödvändiga utflykt på vetenskapens mark förlåtas mig! Nu kommer den intressanta slutsatsen. Samtliga dessa förändringar ge som resultat en ökad prestationsförmåga, en ökad kampberedskap. Hela mekanismen är en urgammal och fulländad stridsförberedelse och den träder i

verksamhet närhelst det reses motstånd mot något som vi ivrigt eftersträva. Fysiologen Cannon som gjort de grundläggande undersökningarna på detta område har i ett intressant populärvetenskapligt arbete diskuterat mekanismens betydelse. Han talar om hur befintligheten av denna fullkomliga kampapparat från militaristiskt håll använts som ett argument för krigets nödvändighet och nytta. På ett utmärkt sätt vederlägger han denna ståndpunkt och klargör hur det moderna kriget dels är alltför ohyggligt för att få tillgripas i syfte att bidra till kroppslik harmoni dels i den form i vilken det mer och mer framträder alls ej kan fylla den uppgiften — så som t. ex. forna tiders envigskamp kunde. Men, säger han, militaristerna ha rätt då de säga att vi måste acceptera människonaturen sådan den är; pacifisterna ha orätt när de underskatta värdet av stridbarhet och tro att kamplystnaden lätt kan undertryckas. Vi böra ej sträva att förinta den. Vi behöva anfallslusten och aggressiviteten i kampen mot allt ont i samhället. Det gäller i stället att leda kamplusten in på andra banor där den kan finna ett värdigt uttryck. Och såsom sådant menar han att idrottstävlingar ha en stor uppgift att fylla. De ha förutsättningar att utveckla kroppsstyrka, hårdighet, uthållighet i svårigheter, snabbhet, vakenhet, uppfinningsrikedom — allt detta som odlas genom kamp och som bör bevaras. Framför allt talar han varmt för internationella tävlingar, olympiska spel, och säger att de äro den enda form av krig som anstår oss. Jag skulle helst vilja återge de verkligt inspirerade sista sidorna i hans bok, en strålande pacifistisk förkunelse med ny och slående utgångspunkt. Det enda rationella, säger han till slut, när det gäller att öva kamplusten och därigenom gynna rasens fysiska välfärd är »kamp om segern på antikens vis, en mot en, kropp och själ, som det sker i de stora idrottsspelen.»

Cannon talar visserligen inte om kvinnornas ställning till idrottstävlingarna. Men hur som helst jag överger honom här. Också kvinnan behöver helt visst den fysiska och psykiska stimulans som står att vinna inte bara genom idrott utan också genom tävlingar. Det torde f. ö. inte vara lätt att i praktiken skilja på de två, ty var två eller tre äro församlade där är tävlan. Men, säger man, tävlingar kunna missbrukas. Ja visst! Finns det något gott som inte kan missbrukas? Låt oss emellertid inte glömma att vi ha denna utmärkta kampmekanism som träder i funktion närhelst det reses motstånd mot något som vi ivrigt eftersträva — låt oss med hjälp av den bekämpa missbruket! Och så, leve idrotten.



**CAP
KEJSARNOUGAT**

*Yppersta kvalitet.
Särdeles delikat:
Bitar à 10 o. 15 öre.*



I B O R G M Ä S T A R G Ä R D E N

HEMMA HOS CARL LINDHAGEN OCH HANS FRU I ÄPPELVIKEN.



Borgmästare Lindhagens villa.



Hörn av husfaderns rum, som samtidigt är bibliotek och musikrum.



Fru Jenny Lindhagen i sitt rum.



Matsalen.

"NI FÖRSTÄR JU ATT DET HÄR huset blir ju alldeles för stort för oss gamla när båda barnen flugit ur boet — —"

Det är fru Jenny Lindhagen, som sitter och talar om försäljningen av sitt gamla, kärt vordna hem i Äppelviken och den nya lilla stugan som håller på att byggas åt "de gamla" vid Älsten. Det citerade uttrycket låter inte mycket trovärdigt när man har fru Lindhagen framför sig, och det samma kan sägas om det hon nyss sagt i ett annat sammanhang, att hon själv är gammalmodig och konservativ. Båda dessa påståenden jävas av hennes modernt frigjorda syn på människor och förhållanden, hennes flickaktiga gestalt och shingle. Visst kungjordes det i höstas att hennes unga dotter Brita gifte sig, men nu för tiden blir man inte en gammal dam i och med detsamma man blir svärmor.

Barnen, som dragit ut från borgmästarehemmet i Äppelviken ha en sällsynt lycklig barndom att minnas. Deras föräldrar ha varit deras kamrater i sorg och glädje, så

I en idyllisk gård i Äppelviken finna vi borgmästare Carl Lindhagens trivsamma hem, där hans fru tjänstgör som hans sekretererska och skriver alla hans digra motioner.

långt som möjligt ha de fått utvecklas till fria människor med individuell syn på tingen. Fru Lindhagens uppfostringsprinciper ha alltid gått ut på att skilja mellan handledning och påtvingande av åsikter. För resten ha väl Britta och Putte uppfostrat varann. Man minns en anekdot, som berättades om dem från den tiden då de voro småbarnsskolebarn, då kvinnörösträttens vågoringo som högst och ordspråket "vad Kvinnan vill vill herr Lindhagen" just var uppfunnet. Lilla Brita hade nog samt klart för sig att man och kvinna voro precis lika mycket värda både inför hennes fader och Vår Herre och den läran hade hon predikat för sin lille bror var gång denne bjöd till att förhäva sig mot "jünter". Men en dag när Putte börjat studera biblisk historia skullade hans stämman med jublande klang genom

huset: "Brita, kom ska' du få höra nånting!"

Brita kom. Och Putte läste med tindrande ögon och triumferande röst direkt ur den heliga skrift ett dekret om, att kvinnan skulle vara mannen underdånig i alla sina livsdagar. "Nu tror jag du fick tji, Brita", slutade ynglingen sin föreläsning och Brita stod för en gångs skull konfunderad och svarslös.

Har fru Lindhagen varit sina barns kamrat, har hon i minst lika hög grad varit kamrat åt sin man. Då man hör att hon och endast hon varit borgmästarens sekreterare begriper man, att hon inte haft något latmansgöra. Det har under årens lopp spillts många ord på diskussioner om de digra lindhagenska motionerna och det är fru Lindhagen som knackat ned vart enda ord på papperet. "Jag har aldrig tagit någon kurs i maskinskrivning", berättar hon, "men då det visade sig nästan omöjligt att erhålla maskinskriverska just då det behövdes och

(Forts. sid. 192.)

Husmoderns glädje

ökas, sedan hon använt Roberts' saffransextrakt o. hushållsaromer såsom vaniljdroppar, bittermandel och citrondroppar för bröd, puddingar, geléer, såser etc. i små droppflaskor à 40, 50 och 60 öre. Finnes i alla speceriaffärer.

Se till, att Ni får Roberts' guldetikett.

A.-B. Roberts, Örebro.

GUBBENS

Egen ostron-anjovis Kalasfiskpudding Kalasfiskbullar

Kalas sill Kaviar Vingasill Matjessill

rekommenderas som marknadens finaste konserverinläggningar.

OLIKA SPORT BLIR OLIKA ANSEDD i de skilda familjerna. I min familj respekterades endast två fysiska sporter: skridsko och danssporten. Mellan en massa systrar uppstod en ädel tävlan om vem som oklanderligast dansade mazurka på skridskornas täspetsar, och vem som dansade den bäst i stora hemsalen på landet. Det ena var lika gouterat som det andra och idkades lika ihärdigt. Varje vacker vinterdag skramlade skridskorna om armen på mer än ett halvt dussin likadana flickor som travade ner till skridskobanan och det gick få sensommar- och höstkvällar, då inte samma systrar, bildande tillräckligt många par för att få till stånd en yrans, skuttade om i valsens eller någon folkdans virvlar. Resultatet av denna tävlan, som dock aldrig bar träningens stämpel blev att ett par av systrarna hemförde gullskridskor från internationella tävlingar och att även vi andra fick ett slags lätthet på foten och, utan att vara musikaliska, helt naturenligen vände våra fötter att röra sig efter musik. Dans med eller utan stålskridsko fastsnurrad under foten blev för oss ett slags enkelt familjetidsfördriv!

Annars var det mest tankelekar som vi sysslade med. Varje gång vi skulle till att lägga oss, fyra och fyra i var sitt stora vindsrum, lekte vi allehanda enkla lekar "AB" som vi kallade det och mera sådant. Man skulle gissa på vem en tänkte, efter angivande av initialerna. Men snart blev detta för lätt och vi fingo en sådan kolossal skicklighet i denna lek, att efter att ha gissat ungefär H. M. "Hunden Mylord" eller T. F. "Tant Fina", N. G. "Näslösa gumman", A. A. "Almas amma", tränade vi oss slutligen i att bara säga: "Jag tänker på en person, vem kan gissa vem det är?" Och jag tror att även detta lyckades. Likaså excellerade vi i att täcka texten under bilderna i världshistorier och lära oss att känna igen porträtt av historiska personer med mera sådant. Senare kom logogryfer och moderna tiders uppfinningar.

Dessa tankelekar tyckas enkla, men de voro både trevliga och nyttiga och jag är övertygad om att de stärkte geniknölarna fullt ut lika mycket som dansen tränade fotens motsvarande organ. De intresserade oss oerhört. Vi roade oss också med att "gissa texter". Man läste upp ur en bok ett stycke och de andra gissade varifrån det var. Det var aldrig några tävlingar utan gällde bara äran att vara den främsta. Men hur gnodde man inte igenom alla litteratur- och världshistorier i ensamma stunder och hur smällde man inte i sig romantexter för att kunna överträffa de andra!

Jag försöker ofta, när jag läser om det ivriga sportandet, och alla dessa träningar som taga människors hela ungdom i beslag och som inringa deras intressen inom den trångaste ring, att föreställa mig hur allt detta skulle te sig, ifall det vore intellektuell sport och andliga lekar det gällde. Det

Det talas så mycket om fysisk kultur och det är nog gott och väl, menar Alma Söderhjelm, men lite gymnastik åt anden skulle inte heller skada.

finns ju också dylika tävlingar och till dem kan man visst räkna examina, professors- och museiplatsers besättande, och mera sådant. Spänningen av arena, blod och spjut saknas! Det hela blir fatt och tamt som ett vitt plåster! Och så ha vi värdikterna och kaffedikterna, korsords och konsords- och alla möjliga stilla ensamhets-tävlingar. Men alla dessa slags företeelser äro alltför privata, erbjuda intresse endast för ett högst begränsat fåtal. De äro så anspråkslösa. Vad kan man tjäna på dem! Inga hundratusen. Inga lagerkransar och intet folkjubel.

Iduns pristävlan för februari.

Vår januaripristävlan har glädjande nog rönt synnerligen stort intresse och många förträffliga inlägg ha gjorts ifråga om familjebjudningar och deras rätta anordnande i modern tid. Ämnet för nästa månadspristävlan hoppas vi även lockar till talrikt deltagande. Det gäller att i en uppsats besvara frågan

Hur bör idealskolan se ut?

För att begränsa uppgiften koncentrera vi den till de allmänna läroverkens högre klasser. Varje målsman som med uppmärksamhet följt barnens undervisning kan förmodligen komma med påpekanden av stort värde beträffande val av läroämnen, hemarbete, kroppslig hygien m. m. Välkomna alltså med en uppsats som märkt "Februaritävlan" bör vara inlämnad till Iduns redaktion före februari månads utgång. Etthundra kronor i pris tilldelas den uppsats som av redaktionen anses vara den bästa.



Ett duktigt arbete och en duktig kvinna fick sin välförtjänta hyllning, då föreståndarinnan för Nykterhetsvännernas studenthem i Uppsala, fröken Hedvig Brinck, hjärtligt firades på sin 70-årsdag den 6 februari. För en del år sedan övertog fröken Brinck Studenthemmet, som tack vare hennes energi och praktiska duglighet genomgick en mycket lycklig och framgångsrik omvandling. (Foto: Claesson, Uppsala.)

Men tänk om . . . Man vågar knappt släppa ut tanken, så barock är den. Om det skulle bli väl ansett att inrätta kunskapstävlingar, för vilka man måste öva sig i årtal, och tiotal år och göra ingenting annat. Med omsorgsfullt valda lag från olika länder. Med professionella tränare, internationell jury! Publikentusiasm! Hela världen på knä! Det skulle bli en omvärdering av värdena.

Jag bara tänker på dessa fruar och fröknar, som syssla med att inlära hundar och hästar och kattor mänskliga egenskaper och som då skulle tvingas till underverket att omskapa sig själv till människor! Som aldrig läsa en tidning och inte veta vad som någonsin förr hänt, än mindre i den dag som händer i världen. Dessa som inte rest och lägga huvudet på sned och säga intresserat: "Regnar det mycket utomlands?" eller de som nyss gjort en resa till Paris och när det talas om Molière vända sig till den make, som under ett par månader haft sin glädje i att tvinga dem att se med sina ögon och ljuvt säga: "Hör du Arvid, var det inte just han, vars byst vi såg på den där trånga gatan, där det alltid var så smutsigt" eller när det blir fråga om litteraturen och om hon läst en speciell bok. "Ja, jag vet inte så noga. Erik har läst så många böcker högt för mig." Och när Erik vädjar förebrående. "Jo, vänta, jo jag minns. Var det inte just den boken med en gammal gubbe och ett barn på pärmerna?" Eller den fröken, som hade tagit tio pris i fäktning, men "levat så borta", att hon aldrig "kommit att höra", att det för några år sedan hade varit ett så kallat rött uppror i Finland, men sedan vid närmare eftertanke ändå mindes, att någon sagt, när hon var "helt ung", att en deras avlägsna släkting hade varit med om "något förfärligt bråk och trassel" på andra sidan Bottenhavet. Eller hon, som inte visste vem Napoleon var, emedan hon hade varit så förfärligt intresserad av ritt, att hennes pappa tyckte det var bäst att hon slutade skolan och gifte sig, med en ryttmästare som friade till henne. Och hur skulle det kunna begäras att hon skulle veta det, när hon såg Madame Sans-Gêne på teatern då hon slutade skolan så tidigt, att hon aldrig hann så långt som till nyaste tidens historia!

Ja, vi fruntimmer skulle nog behöva syssla en smula med minnes- och intelligenslekar för att träna oss till klar tankeverksamhet. Det vore inte överflödigt, om man anslog någon del av de morgontimmar, som nu användas till magringsmassage, hudgymnastik eller ligga på golvet och rulla sin mage, till tanke- och viljegymnastik. Doktor Westerlund organiserade underbara sådana slags gymnastikkurer för sina nervpatienter. Men det är ju inte uteslutet att det inte också finns sunda och friska personer som kunde vara i behov av sådant!

Men hur sådana tävlingar bäst kunde ordnas, det får nog en mer praktisk människa säga än

ALMA SÖDERHJELM.



Berlinerbröd

3 ägg
210 gr. strösocker
100 " fast smör
200 " vetemjöl
1 1/2 tesked Tomtens
Bakpulver
100 gr. sötmandel

BEREDNING: Äggen och sockret röras tills blandningen blir vit och pösig. Smöret röres vitt och blandas med äggsmeten. Mjölet sikts med Tomtens Bakpulver och blandas till det övriga. Mandeln skäres i grova strimlor (skällas ej) och tillsättes. Smeten lägges upp på smorda plåtar i omkring 3 cm. breda längder, vilka gräddas ljusbruna i medelmättigt ugnsvärme. Medan längderna ännu äro varma, skäras de på snedden i 1 cm. breda bitar.

STILBAL

SENASTE MASKERADMOD
PARIS ÄR MASKERADERNAS PARADIS.



En parisiska från den gamla goda tiden...

Vår Pariskorrespondent ger några råd och vinkar för maskeradsäsongen, som nu gör sitt intåg.

lämnat ett starkt skönhetsintryck i mitt sinne, var den, där den spanska dräkten härskade enväldig. Hundratals Carmen i sidensjalar med broderade blommor, hundratals toreadorer i guldstickade boleros, svängande sig under ett ofantligt tält sammanfogat av brokiga blomsterguirlander. Den mest raffinerade bal i den vägen var dock en "venetiansk fest på sjuttonhundratalet", som hölls hos artisen Domerque: damerna i taftkjolar över höftvalkar och i markishattar med slöjor, herrarna i stångpiskor, och alla bärande svarta eller vita "loups" (halvmasker) samt dominos.

Säsongens finaste offentliga bal, som ges till förmån för föreningen "De små vita sångarna" ägde rum häromdagen på Stora Operan. Och där syntes bland de härliga baltoaletterna även vackra kostymer. Scenen och salongen voro förenade medels ett stort golv, och i höjd med första raden hängde en försilvrade bana "le pont d'Argent", på vilken visade sig förutom bärarna av de mest kända namnen i Paris sällskapsliv och alla de aktörer och ak-



En dräkt för stilbalen à la russe.

I PARIS LIKSOM I Stockholm äro kostymbalerna aktuella. Och under fastlagen, från fetisdagen till askondagen höra de till ordningen för dagen — eller rättare natten.

Parisiskorna visa då det gäller "travesti", utklädsel, den allra största uppfinningsförmåga och anlita som smakråd gärna sina vänner artister för att få sina dräkter så stilrena och fantasifulla som möjligt. Här är heller inte svårt att åstadkomma piffiga dräkter. I de stora magasinerna kan man billigt nog köpa alla behövliga ingredienser. Det minnet jag har av kostymbaler i Stockholm, var att folk mer styrde ut sig än klädde ut sig. Nu har lyxen härvidlag stigit betydligt. Man inser att av intet kan man icke få ihop något!

Vad jag skulle vilja se infört hemma, vore kostymbaler varest alla uppträda i en viss föreskriven dräkt. Detta ger en utsökt helhetsbild åt balsalongen, medan en vanlig kostymbal ter sig för ögat endast som en glad brokighet.

Den vackraste kostymbal jag bevistat var i svart och vitt, Pierrot och Pierrette och naturligtvis måste herrarna vara kostymerade liksom damerna. En annan maskerad, som



En stilmaskerad med 1830-tals-dräkter vore säkert effektfull.

triser i den glada genren som äro i ropet såsom Mistinguett, Harry Pilcer, Josephine Baker, Chevalier, Mauricet och vad de nu heta, och vilka i sina kostymer sedan blandade sig med de dansande paren.

Innan balen serverades middag vid småbord, placerade runt hela den ståtliga trappuppgången, kantad med nationalgardister i galauniform. Och det var en ståtlig anblick med den ofantliga hallen prunkande av ljus och granna toaletter. Vid desserten inträdde en skara flickor, klädda i silverlamé och bärande korgar som skiftade i regnbågens alla färger. Det var strumphuset Marny, som gentilt presenterade både herrar och damer var sitt par fina silkesstrumpor. Jublet var också stormande. Åter kunde man konstatera att inga bli så lyckliga att få presenter, som de mycket rika vilka annars alltid måste ge.

Inte ens Frankrikes president blev bortglömd. Till monsieur Doumergue överräcktes ett magnifikt skrin — fyllt med strumpor. Så nu äro vi säkra på, att han inte går barfota på en tid.

PARTOUT.

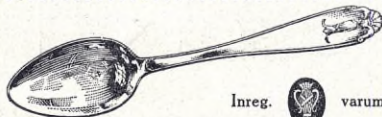
AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påsande hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Norr 160 55
Riks 115 66

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM



Inreg. varum.

Bed en guldsmed visa Eder
VASAMODELLEN

Tillverkare:

Guldsmeds A.-B. i Stockholm

MORMORS LYSNINGSPRESENT OCH VÅR

LYSNINGSPRESENTEN HAR UNDERGÅTT EN BEHAGLIG FÖRVÄNDLING FRÅN FÖRR OCH TILL NU.

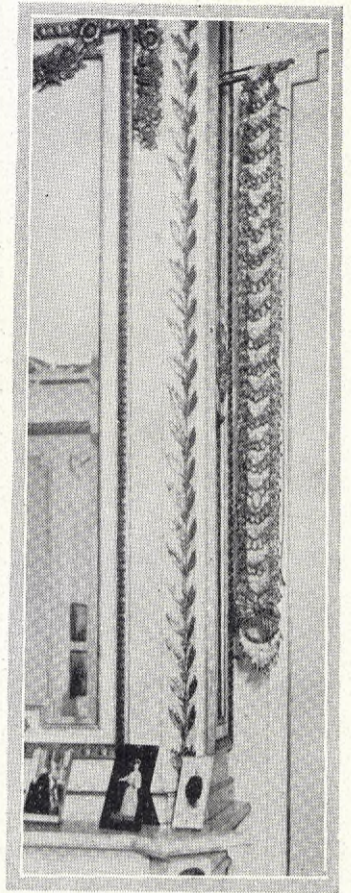


Tavla, broderi av silke och hår, utförd 1803 av Emerentia Frigell sedermera gift Lagerheim. Avsedd till lysningsgåva.

Vad skall jag ge i lysningspresent? — det är en alltid aktuell fråga. Här ges några goda förslag på de praktiska lysningspresenten, som man numera har lov att ge bort. Förr var det annat.



Kudde i korsstynsbroderi, lysningspresent till brukspatron och fru Carl Bergström på Finshyttan.



Spjällsnöre i pärlbroderi.

MAN KAN NOG TRYGGT PÅSTÅ att minst lika många brudar suckat som fröjdats över sina lysningspresenten. Vem förmådde väl glädjas över mängden av monstruösa skålar och blomsterpytsar när man helst av allt skulle velat ha en grötkokare eller ett tvättbräde? Å andra sidan, vem hade mod att bryta med gammal slentrian och låta en present i form av tvättbräde eller diskbalja schavottera inför hela släktens och bekantskarans argusblickar på lysningskalaset?

Handarbeten ha alltid varit en omtyckt lysningspresent. Förr i världen, när man ännu inte annonserade förlovning, lysning och bröllop i samma andetag hann man sy både väggbonader, kakelungsmattor och portierer på yllejava — 16 nyanser och stynge över två trådar! — och kuddar och spjällsnören med nypblom i schattersöm. Ännu längre tillbaka, då det även ålåg bruden att brodera brudgummens hängslen färdiga till andra lysningsdagen, gjordes spjällsnörerna och lampmattorna och soffkuddarna i pärlbroderi. Ibland sömmades herdeidyller eller rent av fästmöns fädernegård i tunnaste silke, sandpärlor och konstnärinnans eget hår till en förunderligt levande tavla, som sattes inom glas och ram och som ännu går som relik i släkten. Bordsilver var naturligtvis förr såväl som nu en uppskattad lysningspresent, likaså porslin och glas i hela serviser, men sådana dyrbara ting skänktes ju sällan annat än genom samman-skott i vän- eller kamratkretsen.

Nu är, gudi tackat, inte längre lysningspresenten ett bekymmer. Det finns tusen sätt att följa sin och brudfolkets smak och tillgodse det nya hemmets behov av prydnader och husgeråd. Sen var och varannan ung dam målar porslin och siden eller har någon annan nyttonkonst i sina flinka fingrar kan hon på några lediga kvällar åstadkomma kudden som för mormor tog månader och år eller själva lampen i stället för den fordomtima lampmattan av pärlor. Såvida hon inte är så kvick och häutig att hon gör en modärn, rund kudde just av mormors pärlmatta ifall denna finns



Kristallskål på silverfot i hjort- och ekmotiv som var högsta mod vid tiden omkring sekelskiftet.

kvar. De stora bosättningsmagasinen, som numera tävlar om att jämna vägen för den unga husmodern, leverera hel köksuppsättning fix och färdig till ett pris som stannar vid 100 kronor eller så omkring och en mer förtju-sande och välkommen lysningsgåva kan väl knappt en självförsörjande fästmö tänka sig.

Iduns kvinnoklubb i Malmö

hade den 31 januari sin första sammankomst för vårsäsongen. Författarinnan fru *Eisabeth Kuylenstierna Wenster* höll ett föredrag om "Vår tids svenska författarinnor", varvid hon gav korta och intressanta karaktäristiker av Selma Lagerlöf, Anna-Lenah Elgström, Marika Stjernstedt, Elin Wägner m. fl. De livligaste applåder vittnade om klubbens tacksamhet för en angenäm och lärorik underhållning. Stort bifall väckte också kvällens sång. En ung sängerska fröken *Gullie Wirgin*, känd i vida kretsar i Malmö, hade beredvilligt ställt sig till klubbens förfogande med ett utsökt konsertprogram. Fröken Wirgin, som äger en stor, fyllig och klangskön sopran är av sina lärare, madame Cahier, Batistini m. fl., förutspädd en stor framtid som sängerska.

Ett tébord som kan bli fyra tébord är också en åtråvärd pjäs, liksom allt i linneväg, för att inte tala om böcker, som inte äro billiga ens på avbetalning. Sportgrejor och i exklusivare fall en inredd bilkorg för de nygiftas söndagsutflykter på tu man hand är heller ingen dum idé.

Tror ni inte den blivande husmodern vidare skulle känna sig angenämt berörd av att få en vacker torgkorg eller ett välförsett husapotek i miniatyr och en desslikes välförsedd verktygslåda? Elektriska apparater för hushållet, tvättkorg, en vackert bunden bok att skriva upp sina ärvda matrecept i och en samling välartade krukväxter för de tomma fönstren kanske också står på hennes önskelista.

Förresten, om ni inte säkert vet att vänninnan vill ha ett Orreforsglas eller en torgkorg, så ge henne ett presentkort! I nio fall av tio köper hon ett föremål, som är mera beslätat med korgen än med glaset.

Sen kunde man tala om originella lysningspresenten i ett kapitel för sig. Signaturen minns från ungdomens vår ett lysningskalas på en gammaldags pampig bondgård, där enda dottern giftes bort och där lysningsgåvorna imponerade i mängd och dyrhet. Fram emot kvällen drog en karavan bestående av ett par glänsande oxar och två lovande kvigor, fösta av en allvarlig dräng och en mungigesspelande drängpojke in på gården. Det var lysningsgåvan från brudens rika faster i grannsocknen. Levande bröllopsgåvor i form av hundvalpar och kattungar är långt ifrån ovanligt. Men till de originellaste "lysningdjuren" får man väl ändå räkna det som Skansen-intendentens fru, Sigrid Behm, fick. Det var en kamelont, som blev sin unga matmor ett lustigt och kärt sällskap, fast han var både kallblodig och stum. —me.



PROVRUM

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

G E O C H T A E M O T

UTAN ATT BLINKA, UTAN ATT KNOTA.

DET VAR NÄGONTING JAG SKULLE ha gjort, som jag inte kunde göra själv. Och det fanns någon, som kunde hjälpa mig och som jag kunde ta i anspråk.

Och inte en gång, utan flera och så mycken tid kostade det att denna någon fick fara från sin familj och ett "influensabarn" och komma hem just, tack vare kombinationer av tåg, vid ettiden på natten. Det är förskräckligt och jag är starkt medveten om det.

Men ändå — detta utbyte av fordran och givande beredde oss båda den största tillfredsställelse och ingendera är tyngd av vare sig givandet eller mottagandet.

Hur sällsynt är icke detta, att man får begära något av någon och att man får ge!

En hustru, som pysslar om en sjuk äkta man eller ett barn, är en lycklig människa, om mannen behagar ta emot det (barnet tar alltid emot, Gud signe det!). Man skall låta människor få ge det de ha att komma med. Att hindra en människa att ge, när den kommer med en gåva eller gåvan så att säga ligger och väntar på att bli utlöst, är en ganska stor grymhet. Det finns nu sådana, som ha svårt att ta emot, som värja sig och stegra sig inför detta att bli föremål för givande, de vilja reda sig själva, de vilja icke släppa in på livet den känslorörelse, som kan vara förenat med mottagande. Och låt dem vara i fred. De ha icke rätt att beklaga sig — och de göra det vanligen inte heller, de känna

Om givandets glädje och mottagandets, när det gäller små tjänster människor emellan, säger författarinnan här några varma och kloka ord.

instinktivt, att deras position av en viss ensamhet är den de bäst trivas med.

Den som finner sin lycka i att vara vänlig och hjälpsam och villig, får rikta sig åt annat håll och man får hoppas, att det inte behöver bli så långt bort. I "De Unges Forbund" finns en kort scen, vid sidan av allt det andra, som visar hur Ibsen förstod bitterheten i att inte få ge: den, där kammarherrns svärdotter plötsligt anklagar sin man och hela hans familj för att ständigt ha hållit henne utanför, av pur, men missriktad aktsamhet om henne. När nöden kommer, vänder hon sig emot dem i ett för dem högst oväntat raseri och alla finna henne förbluffande och besvärlig, att hon kommer med sina krav, sina anklagelser över att icke ha blivit tagen i anspråk — och gör det i en för dem olämplig stund.

Att alls icke bli tagen i anspråk är lika bittert som att bli utnyttjad — i båda fallen ställs man utanför på ett sätt i vilket det finns förakt eller åtminstone liknöjdhet för ens redobogenhet och inre värde. "Nej tack, låt mig bara vara!" är lika sårande att höra som motsatsen: "Ä, du som är en så hygglig själ, ta och gör detta för mig."

När hjälpen icke får bli en verklig hjälp,

då är det ingen glädje med givandet. Och när man står där med sin goda vilja och en dörr stänges igen, en Ibsendörr, då blir man så ensam, att man vänder sig om efter något att gripa tag i, vad det vara månne.

Det var ett långt försvar, tycker ni kanske — för att jag hämtat en vän att arbeta åt mig — vi hunno inte ens få te eller pilla med apelsiner!

Men vilken ljuvlig, stärkande känsla var det inte att kunna säga: "Jag behöver dig, när kan du komma?" Och så veta att hjälpen gavs av fullaste hjärta och så enkelt, att vi efteråt stodo mot varandra precis som förut. Detta är en form av kamratskap, av inbördes utbyte, som hör till det, vilket ger nytt liv. I sådant ligger något av det bästa mänskliga. Men det är så mycket som stänger, så mycket inom oss själva, så många osynliga barriärer, så många undermedvetna varningar eller stötestenar, som man icke kan annat än taga hänsyn till, att detta utbyte av att fordra och ge blir mycket sällsynt.

Och sällsyntast av allt är ju den, som har förmågan att ge trots mottagarens inre motstånd. En sådan människa böjer man sig för, hon är släkt med en konungarnas konung. Det är vackert så att man bland alla sina medvandrare plötsligt stöter på en, med vilken man står på den absoluta jämlikhetens fot — tar emot utan att blinka och ger utan att knota.

VERA v. KRÆMER.

D A M E R N A S D I S K U S S I O N S K L U B B

Tidningsläsning under måltiden.

Ja, vad ska' man säga om så många hushållers fula ovana att sysselsätta sig med tidningsläsning under måltiderna. Sign. här tycker inte om det. Är det någon som tar herrarna i försvar?

När jag som ung lärarinna var stationerad i obygden, där jag var mest ensam hela dagarna utom de timmar, barnen voro i skolan, var det tråkigaste jag visste att äta. Då föll det av sig självt, att jag tog mig för att läsa under måltiden. En bok eller en tidning var ett inte oävet sällskap och tråkigheten försvann.

Men vad skall man säga om de otaliga herrarna, som i sin hustrus och sina barns, till och med i gästernas närvaro inte generas sig för att mitt under måltiden slå upp sin tidning för att studera den mer eller mindre noggrant. Allt samtal måste avstanna för att ej husets herre skall störas och stämningen blir tryckt. Är inte detta en oartighet mot de övriga bordsgästerna och borde den utövas av en gentleman?

Är icke det ett uttryck för nonchalans av vanligt enkelt bordsskick, förutom det, att det är ohälsosamt, så pass mycket intresse som en man lägger ned på sitt ätande. Det är ju mycket ansträngande att tuddela sin hjärnverksamhet på det sättet.

Jag ville bara fästa uppmärksamheten på den omständigheten, att det ligger en understucken, ibland oförblommerad ohövlighet mot omgivningen att äta och läsa samtidigt. Det är på något sätt synd om de vid bordet sittande, när husefadern demonstrativt prasslar med sin tidning och på så sätt äskar tystnad. Varför icke hellre med frejdigt mod deltaga i den diskussion, observera, ej dispyt, som så lätt utspinner sig i ett glatt bordssällskap och som är så stimulerande för matsmältningen. Ty så gammalmodig är man väl ej längre att man låter maten tysta mun. Och inte heller så bråttom har man väl redan nu?
Signel Berm.

Skola rashygieniska skäl hindra giftermålet?

"Grubblande", som i ett föregående nummer undrade om hon vågade gifta sig med en man, som kunde tänkas vara ärftligt belastad, får här ett svar:

Kära Ni, vad jag tycker synd om Er. Ni har verkligen anledning att grubbla. Och inte är det heller lätt att ge Er något råd. Rashygieniska frågor äro komplicerade och även farliga, skulle jag vilja säga, ty börjar man röra alltför mycket i dem, blir man aldeles mörkrädd. Så nog skulle jag vilja säga att man inte får fördjupa sig alltför mycket i dem. Er tilltänkta är ju själv frisk och en hedersman och om hans föräldrar varit "proletärer", så betyder väl icke det att de varit mindervärdiga. Att en medlem av släkten är blind behöver heller icke betyda mycket, enligt vad jag kan förstå, även om jag inte är inne i rashygienens alla labyrinter. Och så är Ni själv frisk och av prima kaliber.

Jag har sett många äktenskap där ärftlig belastning av allt att döma fortplantat sig regelrätt, även äktenskap, där arven gjort de mest underliga språng, och andra, där de inte fortplantat sig alls — ja, man kommer verkligen inte långt i dessa labyrinter. Jag märker mer och mer att jag inte kan ge Er något råd. Men jag vet att om jag vore i Ert ställe och tyckte om mannen, så gifte jag mig med honom och överlämnade mig åt ödet. Kanske att jag icke satte några barn till världen, förrän jag ingående talat med en läkare och tagit hans eller hennes råd.

Detta är vad jag skulle vilja se även Er göra.

En deltagande.

Läs fursteminnen och födelsdagsartiklar i den detta nr medföljande bilagan och deltag i Iduns tävling, så har Ni ett roande tidsfördriv.

Absolut avrådd från giftermål blir "Grubblande" av "En erfaren", som bl. a. säger.

Om Ni har den minsta tvekan och hans släkt är ärftligt belastad, gift Er då för all del inte. Det är ansvarslöst att under sådana omständigheter sätta barn till världen — man har icke rätt att ge upphov till olyckliga och sjuka människor.

Gifta sig och mista platsen?

En svår fråga gav "Förbittrad fästmo", då hon berättade att hon ville gifta sig, men behövde behålla sin inkomst som "självförsörjande" för att bilda hem. Hennes chefer ville emellertid inte veta av fruvar på sitt kontor. Vad skall den stackars fästmon göra? Ja, svaret här nedan är inte så vackert, men det har sin ofrånkomliga logik:

"Förbittrad fästmo" har ingenting annat att göra, så hård som arbetsmarknaden är nu, än att antingen bli gammal ungmö och säga adjö till fästmannen eller också modigt eklatera ert fria äktenskap och flytta in i gemensamt hem. Om Ni gör detta öppet och frimodigt, så tror jag inte att någon kommer att klandra Er.

Barnen — ja, dem får Ni inte tänka på. Ätminstone inte på mycket länge. Ty tiderna kunna ju förändras och Ni får kanske en gång råd att ta Er tjänstledigt tillräckligt länge för Ert lilla barns ankomst.

I mig har Ni en ännu mer — i denna sak förbittrad fästmo, som nyligen tagit det steg jag här råder Er till. Ännu så länge är jag salig — men tanterna spä snart olycka. Då skall jag skriva ett nytt inlägg till Diskussionsklubben.

"Den fria förbindelsen."

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYA BLÅ HÅND
Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.
BUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7,
Tel. Norr 125 09. Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39;
Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Älfsjö.



Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

J Ä M L I K H E T

AV LOUISE HEILGERS.

— JASÅ, NI SKALL GIFTA ER, SADE den äldre damen. Den unga flickan lade sitt ansikte, som plötsligt blev rosig, mot den äldres axel. — Om ni bara visste, hur högt jag älskar honom, viskade hon. — Han är en kung bland män, så fördomsfri, så god, så ädelmodig.

— Och ert arbete, det stora verket, frågade den äldre, kommer han inte att hindra det?

— Tvärtom, den unga flickan for upp under heta protester, han skall hjälpa mig med det. Han tror på jämlikhet mellan könen. Han anser, att en kvinna bör ha samma frihet som en man. Han tror — hon skrattade lätt — på något, som han kallar "frihetens och den egna portnyckels kvinna."

— Hm, sade den äldre damen och snörpte på munnen. Kom ihåg, att då ni gifter er, kommer portnyckeln och friheten att tillhöra honom.

— Det bryr jag mig inte om, sade den andra upproriskt. Han låter mig göra som jag vill, och även om han inte gör det, tar jag honom. Jag visste inte vad äktenskap var, förrän jag träffade honom. Jag tänkte förr, att det måste vara dödligt tråkigt att vara bunden vid en enda man år ut och år in. Men nu vet jag, att äktenskapet helt enkelt är en dröm från Gud.

— En del människor föredra att kalla det en djävulens mardröm, sade den äldre damen slött. Men håll fast vid er lycka, kära vän; med alla medel. Den är ganska sällsynt.

— Minns ni, frågade den unga flickan, i det hon gick närmare den äldre damen och förtroendefullt lade sin hand i hennes knä, att precis för ett år sedan, trodde jag att jag

Jämlikhet mellan man och kvinna är en modern och vanlig term. I en liten fin skiss skildras här jämlikhetsteorien omsatt i praktik — det är "jämlikheten" i kärleken som hjältinnan denna gång får pröva på.

aldrig mer skulle bli lycklig? Å, så skamligt allt det där var. Hennes grå ögon mörknade och blevo svarta.

— Jag vet, jag vet, mumlade den äldre damen lugnande. Men alltsammans är över nu, som en hemsk dröm, som är glömd på morgonen.

— Inte riktigt ännu, viskade den unga drömmande. Innan jag glömmen den alldeles, måste jag berätta den för en annan. Hennes röst blev stammande. Å, jag vet vad ni ville säga — då den äldre gjorde en snabb, protesterande rörelse, att han icke skall förlåta det, men han är inte lik andra män. Han skall förstå mig. Varje man har ett förflutet. Han skall icke förebrå mig mitt.

— Käre vän, sade den äldre damen allvarligt, det är ni, som icke förstår det. Tror ni inte, att varje man betraktar den kvinna, han tänker gifta sig med som Jungfru Maria, en, som är avskild och oberörd av världen? Och nu vill ni med berätt mod berätta för den man, ni älskar, att det funnits någon annan i ert liv. Ni kan inte göra det — det är omöjligt.

Den unga reste sig med ett lätt fras av sidan. Han kommer inte att bry sig om det, försäkrade hon förtroendefullt. Han har berättat mig alla sina hemligheter, varför skulle jag icke kunna berätta mina för honom?

Den äldre damen lyfte sina händer och tog henne om de smärta skuldrorna. — Emedan ni kommer att stänga er dörr för kärleken, sade hon, och det är hårt nog att bära det, när någon annan stänger dörren mitt för näsan på en, men det är ändå värre, då man själv smäller igen dörren.

— Ni förstår mig inte, sade den unga flickan åter och log lyckligt. Han tror på jämlikhet.

Då hon hade gått stod den äldre damen alldeles stilla och stirrade länge på den persiska mattans färger. — Jämlikhet, sade hon högt för sig själv, och fast hon skrattade, då hon sade det, hade hon tårar i ögonen...

Tre dagar efteråt kom den unga flickan åter för att hälsa på den äldre damen. Den unga hade röda fläckar på kinderna, och ögonen voro så besynnerligt klara.

— Ni hade rätt, sade hon med en konstig, gäll röst. Han sade, å jag kan inte säga vad han sade.

— Låt mig tala om det i stället, sade den äldre damen. Först kallade han er sin staccars lilla flicka, sedan sade han, att ni hade förstört hans drömmar om lycka, att han aldrig skulle älska någon så som han älskat er, men att den kvinna, han gifte sig med, hans barns mor, måste vara kvinnan i hans drömmar, den kvinna, som aldrig blivit kysst av en annan man...

— Ja, han sade allt det där, viskade den unga flickan med sänkt huvud. Men — hur visste ni det?

Den äldre damen stod tyst en stund, sedan sade hon sakta: Emedan — jag själv begick samma misstag en gång.

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Varför är du så bedrövd min själ och varför så orolig i mig? Hoppas på Gud. Psalm 42: 12.

Lidandet verkar ständaktighet och ständaktigheten beprövd fasthet och fastheten hopp.
Rom. br. 5: 3—4.

Hoppet låter oss icke komma på skam, ty Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande, vilken har blivit oss given. Rom. br. 5: 5.

Sätten med full tillit edert hopp till den nåd, som bjudes eder i och med Jesu Kristi uppenbarelse.
I Petri br. 1: 13.

Ett hopp genom vilket vi nalkas Gud.
Hebr. br. 7: 19.

Hoppets Gud uppfyller eder med all glädje och frid i tron.
Rom. br. 15: 13.

Så bliva de då bestående tron, hoppet och kärleken, dessa tre, men störst bland dem är kärleken.
I Kor. br. 13: 13.

*Stilla ljvlig underbar
Väller fram en källa klar:
Fadershjärtats varma slag
Driver ådran dag från dag.
Fjärran dold, den källan låg
Men likväl dess friska väg
Till de fallna väg sig bröt
Frid i deras hjärtan göt.*



I Mariakyrkan i Hälsingborg sammanvigdes den 29 januari kanslisekreteraren *Martin Philipson*, Stockholm, och fröken *Birgit Aspegrén*, dotter till konsul *Ivar Aspegrén*, Hälsingborg. (Hovfoto: *Almqvist*, Hälsingborg.)



I Skeppsholmskyrkan i Stockholm sammanvigdes tisdagen den 8 februari direktören i firman *Ditzinger Robert Schroff* och fröken *Lotty von Sydow*, dotter till kommandörkaptenen *Björn von Sydow* och hans maka, född *Granström*. (Hovfoto: *Jäger*.)

Kungsörs

nyheter i bakformar av koppar och aluminium en prydnad för köket.



O, T I D E R, O, M O D E R!

I DAMSPORTENS UNGDOM.

Ett ganska gott skratt kan man få, om man studerar dessa sportdräkter från damsportens ungdom. Hur damerna då kunde ha något nöje och motion av sporten förefaller oss ganska problematiskt. Vi kunna skatta oss lyckliga i vår tids bekväma och enkla sportdräkter och med tacksamhet och medlidande erinra oss forna tiders medsystrar. (Foto: Lamm.)



Den fashionabla ryttarinnan för bara ett par decennier sedan.



Med långa kjolar och sedesam min — — —



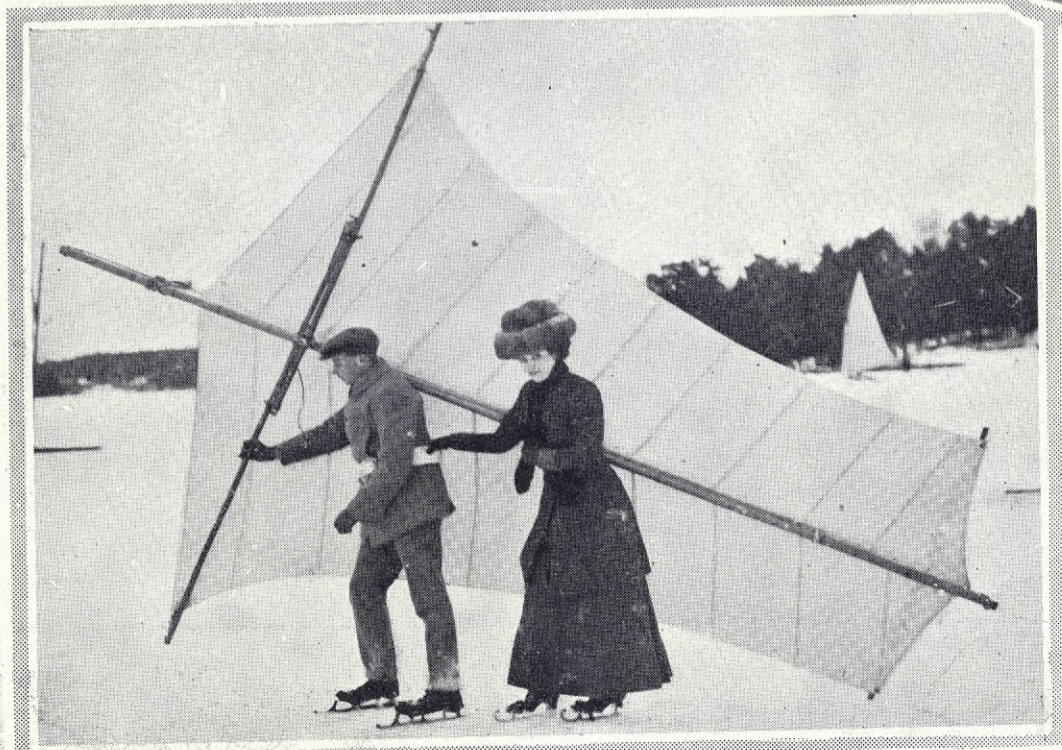
När seklet var ungt och skridskostjärnan uppträdde i svart klädning med långa svarta handskar.



Vit esprit, graciös slöja och skridsko!



Gymnastens dräkt på 1880-talet.



Att svepa i väg med skridskosegel i denna foalett måtte inte ha varit lätt.

V Ä L K O M N A H E M I G E N !

NÄR KRONPRINSPARET KOM HEM.

Mottagna av ett helt folks spontana hyllningar och uppriktigt kända tacksamhet har kronprinsen och hans gemål anlänt från sin lyckligt tillryggalagda och betydelsefulla jorden-runtresa.



Välkomsttalen åhöras från perrongen. T. v. om kronprinsparet överståthållaren, t. h. stats- och utrikesministrarna.



Hemma igen!



Kronprinsparet mottar välkomsthyllningarna utanför Centralstationen.

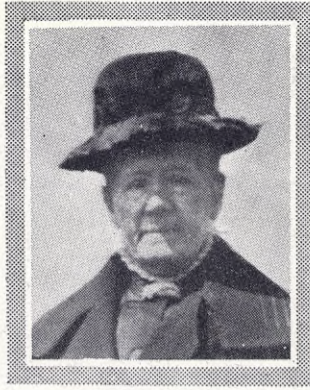


I kortège till Slottet välkomnas kronprinsparet av hela Stockholm.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI



INA PERSSON.
Fröken, Lund. Dotter till läroov.-adj., fil. jubeldr N. Persson, o. hans maka, f. Kull. 80 år den 12 februari.



MALIN PERSSON.
Fröken, Lund. Har liksom systern, fr. I. Persson, i sin ungdom verkat som lärarinna. 80 år den 12 februari.



ANNA STARCK.
F. Schröder, Stockholm. Änka efter stadskassören L. P. Starck. 80 år den 13 februari.



LOUISE GILLBLAD.
F. Geijer, Göteborg. Änka efter stadsrevisorn Karl Gillblad. 80 år den 23 februari.



HILDA BLIX.
F. Gavelius, Härnösand. Maka till f. d. kontraktsprosten F. A. Blix, Ytterlännäs. 80 år den 24 februari.



MARIA STRINDBERG.
F. Hedborg, Stockholm. Änka efter ångbåtskommissionären O. Strindberg. 75 år den 20 februari.



LAURA LIND.
F. Aspling, Börrum. Maka till kyrkoherden i S:t Anna Karl Lind. 75 år den 22 februari.



GABRIELLA LEMCHEN.
Fröken, Eksjö. F. d. elementarskolelärarinna. Dotter till presidenten J. A. Lemchen. 70 år den 19 februari.



MATHILDA SIKTBERG.
F. Anander, Kil. Maka till f. d. förvaltaren L. J. Siktberg. 70 år den 20 februari.



AUGUSTA MAGNEVILL.
F. Nordström, Grangärde. Maka till kontraktsprosten Anders Magnevill. 70 år den 24 februari.



GERRY MATTON.
Fröken, Stockholm. Sophiasyster. Under 8 år sjuksköterska hos framl. drottning Sophia. 65 år den 18 februari.



MALLA LÖWENHIELM.
F. Enhörning, Djursholm. Maka till förste ingenjören Severin Löwenhielm. 65 år den 25 februari.



HILMA WETTERWIK.
F. Bergquist, Enköping. Änka efter borgmästaren C. G. Theodor Wetterwik. 60 år den 15 februari.



THYRA MUNKTELL.
Fröken, Stockholm. Dotter till disponenten, fil. d:r Theodor Munktell och hans maka f. Graaf. 60 år den 20 februari.



MAGNHILD FISCHER.
F. Lavén, Stockholm. Maka till sekr. i K. Arméförvaltningen Gustaf Fischer. 60 år den 21 februari.



ANNA LUNDBERG.
F. Sahlén, Lästringe. Maka till kyrkoherden i Bälinge Carl Lundberg. 55 år den 13 februari.



OTTONIE NORDENSKJÖLD.
F. Nordenskjöld, Fårebo, Oskarshamn. Änka efter godsägaren Harry Nordenskjöld. 55 år den 22 februari.



ANNA LILJEDAHL.
F. Bruun, Malmö. Maka till apotekaren John Liljedahl. 55 år den 25 februari.



MARIA JOHANSSON.
F. Wallsterson, Färentuna, Svartsjö. Maka till kyrkoherden E. Johansson. 50 år den 20 februari.



MAJ BJÖRCK.
F. Lagerheim, Kalmar. Maka till kontraktsprosten och hovpredikanten Erland Björck. 50 år den 23 februari.



EN HÄRLIGT doftande kaffekrans, väljäst, läcker, bakar Ni på $\frac{1}{2}$ timme med Rumford bakpulver.



**STEINWAY
&
SONS**

Flyglar och Pianon

Den oöverträffade förebilden för
hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

Begär alltid Vitrums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa
vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avförings-
medel

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot
halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptit-
givande och mest stärkande av alla
moderna organiska järnpreparat. Syn-
nerligen lätsmält, fördrages det av
den ömtåligaste mage. Vid blodbrist
och svaghet av största verkan. Dess
angräna smak gör att det med lätt-
het tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Badstugugatan 4.
Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och Sö. 15735.

**JÄRN-
MEDICIN**

i en eller annan form
intages ofta som stär-
kande medel.

Den nya kombinationen

**PHOSPHO-ENERGON-
PILLER MED JÄRN**

är i sådana fall av utom-
ordentligt god verkan. In-
nehåller förutom järn i
för organismen lämpligaste
mängd och form även
Phospho-Energon. Härige-
nom kompletteras järnets
kända stärkande och aptit-
befordrande egenskaper på
ett lyckligt sätt med Phos-
pho-Energonets speciellt
nervstärkande och energi-
givande verkningar.

Phospho-Energonpiller med
järn fås på alla apotek i
burkar å 100 o. 300 st

Kontrollant:
Prof. Thor Ekecrantz



En kvinnosaksveteran ur tiden.



*Iduns Köpenhamnskorrespondent tecknar här en li-
ten minnesruna över den i en ålder av 90 år nyligen
avlidna fru Jutta Bojsen-Möller, känd i hela Skan-
dinavien som en av kvinnörörelsens främsta för-
kämpar.*

Kampen för kvinnornas likställighet med mannen
var huvuddraget i fru Jutta Bojsen-Möllers liv.
Hon var utgången från en gammal prästsläkt och
fick själv som ung prästfru i det karga Jylland
rika tillfällen att sysselsätta sig med andliga spör-
smål. Antingen det var kyrkliga eller politiska frå-
gor som stodo på dagordningen var hon själen i
allt. Hennes ljusa, lättörda sinne, hennes verk-
samma liv var som en förebild för hela den krets
i vilken hon blev medelpunkten. Och ändå fick
den unga prästfrun tid över att uppfostra 8 barn
— som nu alla intaga ansedda ställningar. Hennes
dotter, Eli Möller, är Danmarks äldsta, kvinnliga
läkare.

Som ung såg fru Bojsen-Möller en gång C.
Hostrups lilla lustspel Intrigerna, i vilket diktaren
litet sårade utlämnar en äldre tjänsteflicka till
publikens medömkan och löje. Hostrup yttrade att
han härigenom ville påpeka den orättfärdighet och
olikhet som här låg gömd. Då kom Jutta Bojsen-
Möller att tänka över problemet och blev från det
ögonblicket en hänförd kämpa inom kvinnörörel-
sens led. Åren 1894—1910 var hon ordförande i
Dansk Kvindesamfund, och då hon drog sig till-
baka, hedrade man henne genom utnämmande till
hedersordförande. Hon står som en av hela kvin-
nörörelsens äldste gestalter.

Den dag under 1915, då grundlagen antogs i riks-
dagen, satt hon bland åhörarna i Folketinget och
blev så glad över kvinnornas rösträtt att hon ut-
bragte ett leve för rösträtten, något som vann liv-
lig anslutning.

Som föredragshållare och skriftställare vann
Jutta Bojsen-Möller varje församling och varje
publik. "Skola vi nu ha en liten sång?" frågade
hon när hon stod i talarstolen, och så ledde hon
själv den sjungande församlingen. Hon kom från
ett Grundtvigianskt hem där sången var lika ous-
bärlig som mat och dryck.

Denna märkliga kvinna som blev närmare 90 år
gammal, tycktes gå oförändrad genom åren. Hen-
nes verk har satt djupa spår, och genom sitt el-
dande exempel har hon visat att en kvinna bör
vilja något och sätta in hela sin personlighet där-
för. Då lyckas det.

En hel nation har nämnt hennes namn med kär-
lek och beundran. V. S.

IDUN

Mästernamngatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonkontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Bestäm | Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- | sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. | 35 öre, minimipris 3:50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan

Helt år 17:— | Helt år 15:—
Halvt år 9:— | Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 | Kvartal 4:25

Guder
Mitzi
Gahns Upsala



Det obestäm-
bara något

som kring den moderna kvinnan skapar en
hemlighetsfull nimbus av förtrollande ljuvhet
och raffinerad elegans är det fina Mitzi-pudret
med sin behagliga, diskreta parfymdoft.

Gahns
Upsala

Kungl. Hovleverantör.

Hembiträdesfrågan

är ofta aktuell i många hem. Den bästa
överblicken över möjligheterna att från
Skåne, som är känt för sina duktiga och
pliktrogna tjänsteflickor, erhålla hjälp
till hemmet, erbjuda annonsspalterna i

SKÅNSKA DAGBLADET

— Den största platsförmedlaren i södra Sverige. —

VID PEDICUREN

TVÄTTA FÖTTERNA I NOGIBOL-FOTBAD. Två onö-
dig. NOGIBOL stärker fötterna för kommande ansträng-
ningar. ÖMHET, SVULLNAD, TRÖTHETSKÄNSLA,
FÖRHÄRDNADER försvinna. I burkar å 1:50 o. 2:50
om 10 och 20 fotbad jämte gratis Nogibolplåster mot liktornar.
MPDICINSKA BAD å 10 öre.
EROBOL i badet verkar AVMAGRANDE, SAMMAN-
DRAGANDE, HYGIENISKT, LINDRAR REUMATI-
SKA- & GIKTSMÄRTOR. Ger sammetslen hud utan finnar
och utslag. I paket å 1:75 å 3:— kr.

INPUDRA KROPPEN OCH FÖTTERNA

efter bad och tvättningar med det medicinska

BOREOL-PUDER.

Starkt luktborttagande och upptorkande. Pris Kr. 1:50.
EKONOMISKT - Säljes i Apotek, Drog- och Parfymaffärer
el. från **TEKNISKA FABRIKEN BORE, STOCKHOLM.**



Det är viktigt,
mer än man tror.

Vad då? Jo, att vid valet av föda tillse, att den är ren och
absolut obesmittad av bakterier. Att bananer haft så stor
framgång beror på att de äro av skalet skyddade mot för-
orening. Ingen frukt har av naturen fått en bättre förpackning.

Ännu finns recept att få.
Posta kupongen nedan och in-
sänd den till

A.-B. BANAN-KOMPANIET

A/B Banan-Kompaniet, Sthlm.

Sänd mig gratis 1 ex. av Eder
nya illustrerade receptsamling:
"Se, så enkelt det är..."

Namn:

Adress:



SE, SÅ ENKELT
DET ÄR ATT LAGA
EN BANANRÄTT!

Nya recept från
A.-B. BANAN-KOMPANIET

I INFLUENZA-tider:

"Lyd hygienens lag —
Vademecum varje dag."



Även blommor behöva näring!

Bästa och billigaste växtnäringssmedel är Nutrigén. Förpackn. fr. 75 öre pr st. Säljes hos alla välsorterade färg- & kemikaliehandl.

Tekn. Fabriken Jofur, Stockholm.



Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

THERMOGÈNE-

alstrar värme och
motverkar rygg-
skott, reumatism,
hosta, heshet etc.

VADDEN

Pr paket Kr. 1.25.



KLOKA KVINNOR

Ibland kan en kvinna, utan att besitta skönhet, bli uppmärksammasad och beundrad av alla, med vilka hon kommer i beröring.

Detta nästan oförklarliga beror närmast på en stark personlighet och ett säkert uppträdande.

För att ernå ett säkert uppträdande må utseendet aldrig åsidosättas och ännu mindre den personliga hygien.

Intet är mera nödvändigt än att bekämpa den obehagliga armtranspirationen och dess fränstötande lukt.

Det farliga med denna transpiration är att den snabbt märkes av andra under det att man själv ofta icke är på det klara med hur fränstötande dess lukt verkar på omgivningen.

Ödelägg icke Edra möjligheter till framgångar. Använd

ODO-RO-NO

(medlet mot transpiration)

som på ett naturligt sätt avlägsnar transpirationen från de ställen, där den generar.

ODO-RO-NO är verksamt och garanterat oskadligt. Det är tillika ekonomiskt, emedan blott några få droppar behöva användas i enlighet med bruksanvisningen 2 kvällar i veckan.

Erhålles överallt. Se upp för farliga efterapningar.

Hilma Angered-Strandberg.

(Forts. fr. sid. 180.)

skulle komma ut. Ellen Key skulle skriva förordet och läste för den skull om allt vad Hilma Angered-Strandberg skrivit. Ellen Key kunde då komma rusande ned för trappan till Malin Blomsterberg och Hilma Angered-Strandberg, som höllo överläggningar angående maten — vilken Ellen Key kunde hålla alltför andlig för att Hilma Angered-Strandberg skulle finna behag i den — och ropa: "Hilma, Hilma, du skriver som en gud men kommaterar som en padda!"

När Hilma Angered-Strandberg gentemot Ellen Key invänder att hon är berättare, är det en både sann och riktig anmärkning. Som sådan kommer hon att bestå, och vad som stör hennes bästa arbeten (som "Hemma") är när hon försöker sig som idédiktare. Hennes käraste dröm var också att omarbete "Hemma", göra den till en rent lidelsefri skildring av en svenskamerikan, som får hemmasynen tillbaka. Dessa sista år visste författarinnan att hennes hjärta var så svagt, att det kunde bliva slut när som helst. Det var som om vissheten om en snart försvunnen nådatid skänkt henne ökad tilltro till sig själv, sitt arbete och livet. Med de nios pris ljusnade det ekonomiskt, och nu följde en tid av arbete. Dels arbetade hon intensivt på ett drama, dels på ett större arbete, som hon fänt kallat "Vem är Jesus", vilket senare av utkastet och planläggningen att döma skulle ha blivit en djuptänkt och mäktigt skildring av en religiös kris. Det var en lycklig tid denna hennes sista, då hon i sitt inre kämpade fram dessa planer. Hon var outtröttlig och ständigt sysselsatt på det ihärdiga sätt, som utmärkt hennes skapande och gav det dess prägel av eget upplevat, av inre drift framvingat, liv. Rent personligt var nog hennes sista år ett av hennes lyckligaste.

Kanske blev detta allt för mycket för hennes svaga fysik. Sammanbrottet kom snabbt. Med en gång tycktes ålderdomen och döden ha kommit. Hennes sista brev till mig var ett smärtsamt jämmerrop — — — "Det har varit för mycket för mig — allt det jag velat ha ut av livet, ser du. Jag var så ung. Ty verkligen, nu är det som om jag skulle in i en lång, svart tunnel. Din trötta, trötta Hilma Angered-Strandberg." —

Med Hilma Angered-Strandberg gick en verkligt levande och lidande, av den stora och heliga konsten genomglödgad människa över gränsen. —

Hon kunde vara egoistisk, nervös, otålig, men det fanns i hennes inre liksom i hennes verk något av den underbara metall, som Vår Herre förbehållit sina utvalda.

HARALD SCHILLER.

I borgmästargården.

(Forts. fr. sid. 182.)

det skulle bli för kostsamt att ha en sekreterare permanent anställd, beslöt jag att lära mig. Övade så på mitt eget namn varenda ledig stund jag hade och nu kan jag gott mäta mig med nästan vilken snabbskrivareska som helst. Min mans bok skrev jag också ord för ord efter diktamen i somras, vi satt därute i trädgården dagen i ända och arbetade och hunno med det mesta på hans semestermånad."

Det är ett vackert och trivsamt hem, detta, som borgmästareparet snart skall lämna. Vid en hastig husesyn genom borgmästaregården, sådan den ännu står, får man det vackraste intrycket av borgmästarens arbetsrum i nedre våningen och av "fruns rum" en trappa upp. Båda äro starkt personlighetspräglade, det förra möblerat i mahogny klädd med myrten-



Lätt som fågeln

förnimmer man sig när man tar ett glas FRUKTSALT-SAMARIN, ty det uppriskar och renar blodet, utdriver från organismen otjänliga ämnen, gifter som underminerar hälsan. Man håller sig i fin form och god vigör genom att dagligen dricka ett par glas Fruksalt-Samarin.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas samarin hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikaliefärer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabr., Sthlm.



Ehotepalmine
är
crëmen som skyddar huden vid bläst och kyla

Flyglar - Pianinon



Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor. Edert gamla tages i byte.

Illustrationer o. pris gratis på begäran.

A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel Norrköping.



SINGER

symaskin —
sömmerskans bästa
hjälp.



BRÖST-
TABLETTEN

Nisse
BÄST AV ALLA
BÄST FÖR ER

NISSENS
NORRKÖPING

Mot
trötthet
och
allmän svaghet
användes



Ferrin

Ökar krafterna.



Gör spisen till en kökets prydnad. Konkurrerar i glans med både koppar och mäsing. Fråga Eder färg- & specerihandlare.

A.-B. WILH. BECKER
Stockholm.



Sw. 27 B-27.

Tändernas vård
skänker hälsa

HALEX Tandborsten.



grön sammet, så naturligtvis böcker, hylla upp och hylla ner, och en flygel. Över soffan hänger den oljemålning som av svenska kvinnor skänktes till Carl Lindhagen på hans 50-årsdag.

Frurummet med sina bekväma hörn, frodiga blommor och vilsamma färger är i detalj uttänkt, inrett för att vara rekreativställe för familj och gäster lika mycket som ett tusculum för husets härskarinna. TH. K.

Ellen Keys Strand öppnas.

En fristad för intellektuellt arbetande kvinnor.

Ellen Keys vackra testamente till svenska kvinnor går i dagarna i uppfyllelse. Från sekr. i Ellen Keys Stiftelse Strands Vilohem ha vi mottagit nedanstående upprop, som vi gärna förmedla till läsekretsen.

Ellen Keys Strand öppnas den 1 april, och det är just för Eder, som hemmet nu slår upp sina portar med ett innerligt välkommen till vila och ro. Hur många gånger hörde jag icke Ellen Key tala om hur svårt det var för många att få verklig ro till studier eller utförandet av konstnärligt eller vetenskapligt arbete. Mången författarinna eller blivande författarinna har svårt att kunna samla sig till utförandet av sina tankar, om hon måste gå i sin dagliga gärning, kanske utan möjlighet till den isolering som för många är nödvändig. Ja, allt konstnärligt och vetenskapligt arbete behöver ro och dess utövare behöva många gånger verklig vila. På alla dessa tänkte även Ellen Key, då hon stiftade Strands vilohem. Hon ville skänka och dela med sig av Vetterns härlighet och Ombergs underbara skogars förmåga att stämma sinnet till harmoni och frid. Hon ville dela med sig av det gamla förnåma hemmets stämning av tradition och kultur, hon ville att bokhyllornas skatter skulle skänka den glädje och kunskap hon i så rikt mått erfarit själv. Hemmet på Strand kommer att bevaras just så, som under den tid Ellen själv verkade där och hålles öppet för betalande gäster, endast självkostnadspris, under april och maj samt oktober. Eventuellt kan även någon tids vistelse under sommarmånaderna erhållas. Dessa ha eljest av Ellen Key bestämts för kroppsarbetande kvinnor, som utan kostnad få vistas i hemmet för att där samla krafter under ferier. Under november och december skall hemmet vara stängt för att åter den 1 januari öppnas.

Det är vår fasta tro att Ellen Keys vackra tanke skall visa sig vara just något som fyller en uppgift i vår jäktade tid, och vill jag med dessa rader bringa Iduns läsarinna kännedom om, att Strand nu öppnas.

Undertecknad står så gärna till tjänst med alla upplysningar och mottager anmälan om vistelse å Strand.

Kylebergs Säteri, Svanshals, den 10 febr. 1927.
Stina Pyk.

Avgjord pristävlan.

Tomtefar och tomtemor.

Julnumrets tävling var av det lättare slaget. Åtskilliga hundratals tävlingsbrev ha strömmat in, de flesta rätt. Endast Vicke Andréns och Ernst Küsel's tomtar ha förväxlats av ett fåtal tävlande. Den rätta listan har följande utseende: 1. Vicke Andréns. 2. Aina Masolle. 3. Louis Moe. 4. Ernst Küsel. 5. Jenny Nyström. 6. John Bauer. 7. Carl Larsson. 8. Einar Nerman. Det först öppnade riktiga svaret var insänt av fröken Anne-Mari Ström, Borås, som alltså får den utlovade tomten, och följande fem av de tävlande ha att insända en önskelista över böcker till ett värde av högst 10 kronor: Berta Sandholm, Spjutsbygd, Marianne Silfverling, Saltsjö-Duvnäs, M. Carlsson, Eskilstuna, Ingrid Arvidsson, Märsta, och Hanna Lundborg, Barsebäcksby.

Fiskfärs.

A.-B. Stockholms Fiskfärscentral demonstrerade härom dagen vid en lunch på N. K. sina delikata färser. Varje husmor, som fått vara med om den lunchen, skulle säkert skynda sig att införa fiskfärset i sitt hem. Men för den, som inte var med, tala vi nu om att de demonstrerade fiskfärserna med sina piffiga säser voro utomordentligt välsmakande. Kommer härtill det bekväma anskaffnings-sättet — att köpa de färdiglagade och elegant paketterade fiskfärserna — och de billiga prisen i betraktande torde A.-B. Stockholms Fiskfärscentral få fullt upp att göra för framtiden. —m.



Kan man bli vacker genom att tvätta sig ofta?

Ja Om man använder — utom vatten förstås — F. Pauli's Ovicula — skönhetsvålen. Ty i den ingå äggula och finaste lanolin samt vissa hudförskönande ämnen. Om dessa få inverka på huden, blir hyn klar och ungdomsfrisk och skinnet smidigt utan sprickor och rodnader.

F. Pauli's
Ovicula

— skönhetsvålen —

1 kr.



Alltid lyckat

blir både bak och stekning, ty den jämnaste värmen med minsta gasåtgång erhålles endast av

BOLINDER'S
GASARTIKLAR

J. & C.G.

BOLINDER'S M.V.A.B. STOCKHOLM



Glöm ej att släcka

det elektriska ljuset över middagsbordet, så att Liljeholmens ljus ensamma få svara för belysningen.

LAMPLIGA LJUSSORTER:

Christina-ljus Birgitta-ljus
Färgade antikljus Äkta vaxljus
S:t Eriks-ljus Antik-ljus
Korta spiror Handstöpta ljus

Iduns korrespondensklubb

Bildad, medelålders dam, stockholmska, önskar brevväxla med kultiverad, ensamstående kvinna för att starta något företag.

Hemtrevnad.

HEMTREVNADSRÅD



Tapet och armatur i herrum.

Fråga: Vore tacksam för råd angående följande:

Hurudan tapet och armatur i herrum med bruna skinnmöbler och mjuk matta i ljus beige, rött, blått och grönt? Hurudana undergardiner i samma rum till handbroderade linnegardiner med breda hälsömmar och infälda spetsmotiv. Här en golvlampa med vinröd skärm. Hade tänkt tunna gardiner i samma färg.

Skall flytta in i en ny våning och får själv bestämma hur köket skall målas. Vilken färg lämpligast?

Docilis.

Svar: Förekommer i rummet färgstarka tavlor bör Ni taga en gråbeige linneta-
pet; i annat fall en dämpad blå färg, som harmonierar med det vinröda i undergardinen och golvlampans skärm. Armaturen bör vara rätt kraftig, gärna oxiderad mässing med ljusarmar försedda med vinröda skärmar. Som undergardin shantung eller roulaux-tyg, som är billigare. Blå kök äro alltid trevliga.

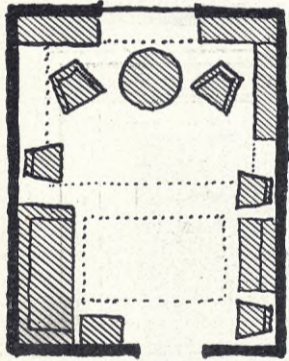
E. R.

Möblering av enkelrum.

Fråga: Vore synnerligen tacksam få veta, huru en enrumslägenhet med kokvrå hemtrevligast möbleras.

Praktisk lösnummerköpare.

Svar: I nedanstående plan angives ett sätt att lämpligen möblera ett enkelrum:



0 1 2 3 4 M.

För att göra rummet rymligare är den sedvanliga soffgruppen slopad och bordet med sina karmstolar

Dålig mage, aptit och matsmältning.

Tag Miradium-salt var morgon och kväll. Det innehåller äkta radium, som bildar nytt blod, reglerar magen, förbättrar aptiten och matsmältningen och bildar nya livskraftiga celler, varigenom sjukdomen motarbetas. Miradium-salt finns på apoteken å kr. 6.50 pr glas. Gratis skickas boken om radiums verkningar. Skriv till Miradium-Officinen A/H, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral, Vitrum, Stockholm.

Solidar

Tvätt = Extrakt



Utan Solidar

blir tvätten grå och knogarna röda.

Med Solidar

blir tvätten vit och händerna mjuka.

Solidar innehåller ca 38 % tvål och är därför det förmånligaste och billigaste tvätt- och rengöringsmedlet.

1/1 paket 58 öre.

1/2 paket 30 öre.



flyttad upp mot fönstret omgivna av låga bokhyllor, c:a 110 cm. höga. Mitt emot soffan eller ottomanen en snedklaffbyrå flankerad av två stolar samt mellan dörren och soffan ett mindre bord, som kan tjänstgöra som nattbord, tebord m. m. Över byrån placeras lämpligen en spegel.

E. R.

Vak.

Så tyst det är — men en tystnad fylld av allehanda ljud; de blandade men ändå rytmiska andetagerna från tjugofem sovande människor. — Det är en kvinnlig avdelning på ett stort sjukhus nattetid.

En liten syster — en elev bara — vakar. Hon sitter böjd över sitt handarbete i en liten avbalkning och lyssnar... en vattenkran är bestämt inte stängd riktigt därute i badrummet... någon suckade... var det inte steg därute?

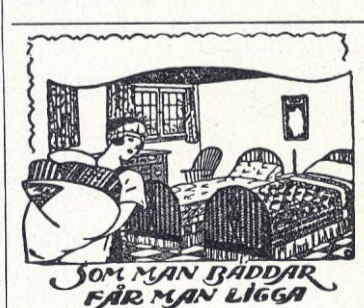
Nej, det var ingen, eller de ha redan hunnit förbi; men sucken kom från fru Olsson borta i säng 17. Nu börjar också nittonsängen sakta klaga. Hon behöver ha sina kuddar lagda tillräta. Och så gör systemen en liten rond genom salen. Längst in sova alla, tycks det. Hon böjde sig ned över en ung flicka, vars ansikte fått en så underlig prägel av mänskenet, som genom en gardinspringa letar sig in över det. Ena handen vilar på filten och systemen känner på pulsen — lugn och jämn. Hon sover också gott. En annan hand sträcker fram därborta. En viskning: Syster, en liten tjänst! Ett tack och så är den lilla systemen åter överlämnad åt sina egna funderingar och åt lyssnandet i natten.

Hon har ett bra vak. Inga alldeles nyopererade, inga döende; hon slår sig ned i sin vrå igen men far hastigt upp.

Var det inte steg därute? — Jag är inte mycket bättre än en gammal kolargubbe, säger hon sig själv.

Men varför skulle också den nya patienten, som kom i går kväll och inte kunde somna genast berättade den där fåniga historien om "den grå damen", som visar sig så snart någon skall dö.

Hon vet ju att det bara är tokerier och ändå måste hon nu tänka på henne. I går kväll berättades det, att hon vore en sjuk, som blivit försummad och dött och som nu "gick igen". Men förut hade hon hört att den där "damen" skulle ha varit en olycklig syster, som, då hon levat, ofta nattetid i obehagade ögon sökt en liten flaska och en spruta i medicinskåpet.



SOM MAN BÄDDAR FÅR MAN LIGGA



SÄNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjädrrenseri. GÖTEBORG.

Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängklädersaffär.

Hon är inte mycket bättre än en gammal kolargubbe, säger hon sig själv.

Hon vet ju att det bara är tokerier och ändå måste hon nu tänka på henne. I går kväll berättades det, att hon vore en sjuk, som blivit försummad och dött och som nu "gick igen". Men förut hade hon hört att den där "damen" skulle ha varit en olycklig syster, som, då hon levat, ofta nattetid i obehagade ögon sökt en liten flaska och en spruta i medicinskåpet.

Den lilla systemen ryser i ensamheten och längtar efter morgonen. Hon tycker timmarna krypa fram. Så går hon ut i det lilla köket och kokar kaffe. Det gör gott att röra på sig och den drycken gör också gott, så att när det därute nu hörs lätta, säkra steg och över-systemers vita gestalt visar sig i dörröppningen är det inte ett hysteriskt flickebarn som gråtande kastar sig om hennes hals. Nej det är en duktig elev som niger och talar om att allt är lugnt och gott och som undrar, om inte syster vill ha en kopp kaffe.

När hon väl är ensam igen har mänskenet och spöktämningen redan försvunnit för ett svagt gryningsljus i den stora salen. Här och var vaknar man och behöver henne och snart är klockan halv sex och då får hon skynda sig väcka kamraterna som skola börja sin arbetsdag om en halvtimme. Så börjar hon tvätta och kamma "gummorna", och det dröjer inte lång stund förrän den nyss så lugna salen är som förbytt. En del patienter traska ut för att göra sin morgontoilet i tvättrummet, men de flesta måste stanna i sina sängar. Vaksystemen springer om-

kring med handfat och sköljkoppar och har febrilt brättom.

Därute i köket väntar kaffet de stackars sömniga kamraterna innan de börja bäddningen — där kommer också städerskan med sin spann och sin långskaftade "vaskborste". Då är nattsystemer snart färdig med sitt arbete för "dagen". Klockan är sju och hon har bara att väcka avdelningssköterskan och rapportera vad som kunnat hända sedan i går.

Så får det gå fort ned till matsalen och sedan — härligt! — i säng. Om hon skulle ta en morgonpromenad? Nej, då blir hon så vaken och det gäller verkligen för henne att sova, annars blir hon alltför sömrig i natt. Man måste hålla sig spanstig. Hennes vakmånad har nyss börjat. Vem vet också hur den kommande natten blir. I dag skola ju två patienter opereras utom eventuella nykomna. Morgonsolen skiner så härligt, men hon kryper ändå i säng sedan hon rullat ned gardinen.

Godnatt (till kamraten) sov gott! Stäng fönstret! Man börjar piska sängkläder därnere.

Novice.

Gamla Hanna.

Hon bor uti en stuga där äppleträden buga då vinden kommer svepande från nord.

Hon går med käpp och krycka, och ändå kan hon tycka, att solen lyser fagert över Guds gröna jord.

Hon är blott klädd i huckle, och stugan är ett ruckle, som tyckes kunna falla för en fläkt:

dess väggar stå och luta, och spräckt är fönstrets ruta, halmtaket det är trasigt och med mossa överläckt.

Hon går i täppan, Hanna, och bryter sina granna montebregior, som lysa såsom gull. Och astrar skära, vita, blå och sammetsmjuka dalior stå i täppan, som hon plundrar för din skull.

Rödhaken från sin gömma säger: "Du får inte glömma, att herre här på täppan, det är jag! Men du får gärna stanna en stund hos gamla Hanna, som annars sitter ensam den hela långa dag!"

M. S. H.

Ett överansträngt nervsystem

och en svag organism kräva ny kraft.

Sanatogen

är det styrke- och ernäringsmedel, som raskt och tillförlitligt återger fysisk och psykisk hälsa och vilket kända läkare i över 24.000 uttalanden rekommendera att använda vid alla svaghets-tillstånd.

Fås på alla apotek samt i färg- och kemikalieaffärer från Kr. 1:75. Priserna äro nu betydligt nedsatta! Önskas ytterligare upplysningar, ifyll och insänd bifogade kupong.

A.-B. SANATOGEN

Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko:

Sanatogenprov och broschyr.

Namn:

Titel:

Adress:

En naiv musiker.

Bland alla de original som Kungliga teatern sett komma och gå under årens lopp var musikern Fredrik Gelhaar, ett och ingalunda det minsta. Hans naivitet var så stor, att den var nästan ofattbar — i all synnerhet om man tar i betraktande att han tillhörde hovkapellet i många år — och den enda förklaringen är, att musikbegåvningen gjort sig bred i hjärnan på de andra sinnes bekostnad. Därför blev han med åren en korttänkt och godmodig gammal farbror, om vilken det gick många små historier, alla av det oförargliga slaget.

Vid ett tillfälle skulle han sålunda just gå ut på en promenad, då hans fru kom ut i tamburen och bad honom köpa en aln åt henne, när han ändå skulle gå ut.

— Jaha, kära du, det skall jag visst göra, svarade hennes Fredrik, bara du säger hur lång den skall vara.

En annan gång promenerade han mitt på blanka förmiddagen av och an i Kungsträdgården, uppsträckt i frack och vit halsduk men med en min som om han skulle gått på sin bästa väns begravning. Han mötte en av sina vänner och efter utbytta hälsningar fortsatte de promenaden tillsammans. Slutligen fann sig vännen föranlåten att spörja såväl om anledningen till högtidsdräkten som den nedstämda uppsynen.

— Jo ser du, sade Gelhaar bekymrad, jag är bjuden på supé här i närheten, men jag vet inte om det är till middag eller kväll förrän jag träffat någon av de andra gästerna.

I snösmältningstider.

Kontoret dåsar i lunch-ro. Det tår ute, så det säger plask på fönsterbrädet. Marsolen tittar just in genom fönstret till vänster. Klockan i korridoren slår 1. Ebba ordnar stenogramblocken och lägger sista hand vid blyertspennorna för eftermiddagens diktamen. Så där ja. Då far dörren upp i ett huj. Och in kommer Aina. Kappa och hatt sitta ännu på, men handskarna äro till hälften avdragna. Kinderna lysa rosiga av farten, och hatten har just det där je ne sais quoi, som sätter pricken över i'et.

"Ebba du, i dag är det vårluft över sta'n. Underbart!" Ebba nickar förstrött. Ainas ordflyde brusar ogenerat vidare. "Har haft skojig lunchrast, må du tro. Som du vet, har jag tagit mej för att studera de affärsanställda här i stan. Så flög det i mej, just som jag passerade en av våra största och finaste parfymaffärer, att taga ett stickprov där i dag." Nu hade Aina kommit så långt, att hon satt installerad i sin skrivmaskinsstol, sedan hon placerat hatt och kappa och paket i den lilla privata tamburen utanför direktionsrummet. Och så pratade hon munter på. — "Jag gick nämligen förbi där i förra månaden. Det regnade och var blött värre. Jag var iklädd regnkappa och kände mej ruggig och ful. I allt eländet kom så en impuls från hjärnkontoret, som sade: 'Snart är det vår.' Detta verkade så till vida stimulerande på mitt sunda bondeförstånd, att jag fick klart för mej att något måste göras. Jag

stegade alltså in i den fina parfymaffären för att tillhandla mej litet grejor, som kunde inverka fördelaktigt på utseendet till vårsolen började skina.

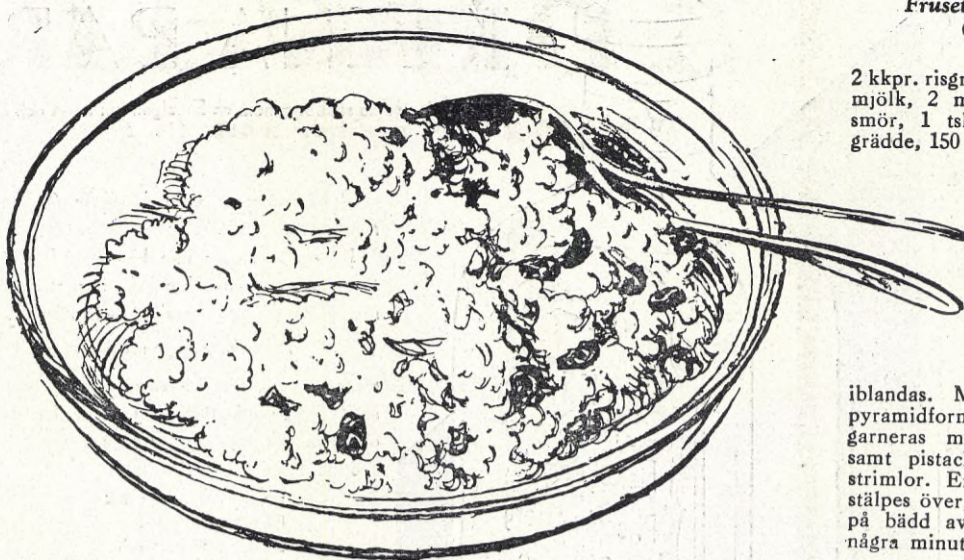
Fröken bakom disken tittade upp med en likgiltig blick. Jag såg att hon medlidsamt konstaterade frånvaron av shingel och närvaron av raknade lockar. Själv var hon rosig, ondulerad och med en aning kissproof på läpparna. Hon betjänade mej med ointres-

serad, själsfrånvarande min, och hela hennes beteende visade tydligt, att hon ansåg mej ohjälplig. Med en trött rörelse gav hon mej tillbaka på min tia, medan hennes blickar sökte sig ut genom fönsterskyltningen. Och så avdunstade jag omärkligt ur hennes värld.

I dag hade jag ju min päls på mej, kände mej riktigt passabel i min lilla övergångshatt och mina nya handskar. Vile därför se, om

jag fortfarande var en lika intresselös kund som för ett par veckor sedan. Jag seglade alltså in och hade tur att till expeditt få samma lilla fröken som sist. I dag kom jag emellertid med höguret huvud och glädjevimplar, sakta och gravitetiskt, och en snabb blick i spegeln övertygade mej om, att lockarna vid öronen lågo just så, som de göra i mina ljusaste ögonblick. Jag begärde en småsak, tittade kritiskt på den, ta-

lade mjukt och skorrade kokett på mina skånska r-r-r. Jag kritiserade och var kinkig, lilla fröken älskvärd, intresserad, övertygande. Hon plockade fram massor av grejor på disken och var idealet av en väluppfostrad expeditt. Jag gick därifrån med en bunt hårnålar och 2 nagelstickor i fickan, och på min nådiga avskedsnick fick jag en artig bugning av lilla fröken bakom disken. — När dörren slöts om mej sände



Rispuddingen får en ny plats på matsedeln:

Tillredd med de läckra California-russinen smakar den som en anrättning anstående en festmåltid

NI har kanske använt ris i kombination med frukter såsom äpplen, aprikoser etc., men har Ni någonsin tänkt på hur storartat rissmaken låter sig förena med de härliga, söta, californiska russinen? Försök till exempel det nya Sun-Maid sättet att laga rispudding!

För en sats till 4 personer blandar man i 2 kkr. Sun-Maid-russin strax innan grynen äro färdigkokta. Russinen tagas direkt ur paketet — de behöva ej sköljas.

Så enkelt är det. Prova denna nya rispudding till middagen i dag!

Med tillhjälp av Sun-Maid-russinen kan Ni även med lätthet komponera nya efterrätter. Här ovan är en, efter fru Thora Holms recept, som är värd att försöka sig på.

Ni bör ständigt ha ett par paket Sun-Maid-russin på Eder skafferihylla. Ni kan behöva dem när som helst. Bed Eder speceri- eller frukthandlare skicka hem dem!

Gust. F. Bratt & Co., Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

Fruset Sun-Maid-Ris (6 à 8 pers.)

2 kkr. risgryn, $\frac{1}{2}$ lit. vatten, $\frac{1}{2}$ lit. mjölk, 2 msk. socker, 1 msk. smör, 1 tsk. salt, 2 dl. tjock grädde, 150 gr. Sun-Maid-russin, 10 st. sötmandlar. Risgrynen skällas och kokas mjuka i vatten och mjölk, Sun-Maid-russinen nedröras, gröten smaksättes med socker, smör och salt samt får kallna. Grädden vispas till hårt skum och iblandas. Massan upplägges i pyramidform i en djup skål och garneras med Sun-Maid-russin samt pistachemandel, skuren i strimlor. En form eller dylikt ställes över, och det hela ställes på bädd av is och salt under några minuter.

Thora Holm

PÅ GRUND av Sun-Maid-russinens avgjort överlägsna kvalitet och smak väljas de av alla nogräknade kokkar för att bästa resultat skall nås vid matlagningen. För de enklaste såväl som för de finaste rätter föredrar man dem framför alla andra russin.



GRATIS! Sänd kupongen idag

Gust. F. Bratt & Co., Avd.
Stora Badhusgatan 4, Göteborg.
Godhetsfullt sänd mig kostnadsfritt den lilla kokboken "Femtio nya, goda russin-recept."
Namn.....
Adress.....
.....K 2

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles *välsmakande*, *stärkande* och *stimulerande*. Rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Ett glas avkytt före måltiderna föredrages av damer framför genever och är ett suveränt medel att öka såväl matlusten som den rätta livsenergien. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller whisky. Erhålles genom alla systembolag i landet, t. v. utan inskränkning av övrig spirituosattilldelning.

Pris kr. 4.50 pr liter.

9 diplomes d'honneur

56 guld- och silvermedaljer.



Finnes hos alla välsorterade färg- och kemikalieaffärer.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE

Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbeloppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer således f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKOBRINKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

jag henne en spjuveraktig blick och tänkte: 'Om du visste...'

Summa summarum: världen vill bedragas. Alltså, när jag nästa gång absolut vill lyckas med en sak, imponera, då axlar jag kappan, tar baretten på, liksom Junker Nils när han sjunger till luta. Och så samlar jag så mycken överlägsenhet, som jag kan skrapa ihop i mitt fattiga självförsörjande jag — och så vinner jag slaget. Ve de besegrade!"

Aina tystnade, sträckte på sej ett slag och böjde sej fram, så solstrimman föll över hennes ljusa hår. — "Åh, det är härligt i dag — första vårdagen. Il fait doux, silence et soleil. Jag önskar att direktören nu vore mogen för diktamen, och ringde in mej, medan stoffet ligger kvar på vingarna, och innan den stackars fjärilen åter blivit puppa." — "Amen", sade Ebba stilla. Aina.

Lappsjuka.

Där två eller tre familjer en längre tid äro uteslutande hänvisade till varandras sällskap är trätan mitt ibland dem — inte den högljudda, levnadsglada trätan, utan den tysta, sega och giftiga, som för vart år växer sig starkare under ett matt sken av vänskap och förståelse. Man kan inte förklara orsaken, ingen tycker sig skyldig, men allt sällskapande blir mer eller mindre oangenämt, ändock man längtar efter umgänge; ty människan är nu oåterkalleligen ett sällskapsdjur.

Sålunda kom en härlig sommarmorgon prostinnan Tiander vaggande vägen fram mot jägmästar Lidbergs villa. Det låg allvar och energi i den närsynta blicken, och mellan de sammanbitna löständerna strömmade en gnolande sopran: "Vi gå över daggstänkta berg, berg, berg, som lånat av smaragderna sin färg, färg, färg..." Stormhattar och daldockor på vägkanten slogo sina kloka huvuden ihop för en lätt bris och dryftade viskande, vad i all växtlighets namn kunde stå på.

Två minuter än och hon var framme vid villan. En liten livlig karl i veckrik jaktkostym svasade emot henne, bugade sig med mössan på och sade sig i surrande hast vara "Gren eller rättare sagt Quist, studerande från Uppsala". Hon var just i färd att med en högtidlig huvudböjning uttala namnet Tiander, då fru Lidberg kom ut och fick se spektaklet. Ett oemotståndligt skratt från hennes sida vart följden, men studeranden Quist alias dottern Brita smet fort och fegt, då ett moln mer och mer förmörkade prostinnans panna. Det syntes på henne, att hon misstänkte en vanvördig komplott mot sin person; men förargelsen gömdes tills vidare och hon framlade sitt ärende, som tycktes vara av viktig och vägsam natur: prostinnan var betänkt på att ävägabringa en gemensam utflykt till Lingonholmen, några km.

GIFT

Er **LJUNGGRENS** aldrig! Möbelaaffärer

Femtio möblemang utställda.
15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter.



A-Vitaminernas stora betydelse för kroppens tillväxt är ett vetenskapligt bevisat faktum.

I Emulgon ingår icke blott fysiologiskt kontrollerad A-Vitaminrik fiskolja i konstant och tillräcklig mängd, utan Emulgon innehåller dessutom

Phospho-Energong och Kalk,

tvenne ämnen, vilka i förenig med A-vitaminerna äro av utomordentligt stort värde för en svag organism och speciellt för barn.

Lida Edra barn av

**Aptitlöshet
Blodbrist
Skrofler och
Allmän svaghet**

bör Ni utan uppskov låta dem genomgå en Emulgon-kur.

Emulgon fås på alla apotek i orig. fl. å 200 och 1000 gr.

FÖRESTÅNDARE FÖR LABORATORIET: PROFESSOR THOR FRECRANTZ, STOCKHOLM.

ut i sjön. — Det var två år sedan sista försöket, och den ungdomligt medelåldriga fru Lidberg gladdes sig åt att man äntligen fun-

nit det svårt att vara allena; kanske skulle det rent av bli trevligt genom ett eller annat under. Emellertid kröp snart rätta sam-

manhanget fram: sommargästerna i gruvska villan, som inte gjort visit, borde se, att prostens och jägmästar'ns roade sig dem för-



Varför Maypole är Ceylons finaste the

Liksom det finaste vinet, växer också MAYPOLE the uppe på höjderna, ty solen på höjderna har förmåga att locka fram en kraftig men likväl underbart förfinad arom hos theet.

MAYPOLE the plockas med stor omsorg. Endast de späda och därför aromrika bladen på de yngsta buskarna äro goda nog för MAYPOLE. Jäsning och rostning av bladen sker efter de yppersta metoder. Vid rostningen bliva de allra yngsta bladen guldgula till färgen — medan de andra bliva svarta — och kallas därför "golden tips". I MAYPOLE the finnes gott om "golden tips", vilket ger ytterligare belägg för theets ojämförligt höga kvalitet.

Köp inte längre odryga, storbladiga theer med besk, grov smak, när MAYPOLE finnes i den svenska marknaden — MAYPOLE, Ceylons finaste, drygaste, mest underbara theprodukt.

MAYPOLE THE LUXURY TEA

Säljes hos alla välsorterade specerihandlare samt i parti från
EINAR SOTHE & CO., STOCKHOLM.

utan, och utfärden borde andas ett idylliskt behag — i synnerhet när man passerade detta högmödet näste.

Sagt och gjort. Tolvtiden kunde gruvska villans pensionärer se tre roddbåtar prydda med lövrusor klyva vågorna, och prostinnans stämma klingade mildt ideligen, ideligen, åtföljd av tacksamma skratt från de övriga. En några ögonblicks regndusch endast sporrade passagerarna till större glädjeyttringar, och allt tycktes gå i gyllene fredens tecken. Snart fick emellertid Brita tillfälle ångra sina gärningar, då prostinnan esomoftast ropade till sin son, som rodde flickorna Lidberg: "Du överanstränger dig väl inte, Erland?" Till slut såg Brita sig nödsakad överta rodden, medan Erland satte sig till rätta och betraktade jägmästarens piga i båten bredvid med intresse och välbehag. Medan han så satt, hoppade hans hjärta av fröjd, då han tänkte sig flickorna Lidbergs förargelse. Och den hade prostinnan profetiskt uppkallat efter Singoallas hjälte! tänkte Brita och började tala om studentexamen. (Erland hade blivit kuggad på vår'n.)

Vattnet porlade mjukt för vart årtag, och Lingonholmen växte högre och högre och blev snart överväldigande med stenar och bergknallar, täckta av mossa och lingonris.

Samtliga gingo i land och slogo läger under några granar, medan den kombinerade kaffe- och matelden flammade på stranden. Prostinnan hade av hängivna barn inbjudits att slå sig ned i ett rede av granris, varifrån hon dirigerade samtalet. Det löpte efter kända banor, t. ex. den som förde till minnen från barndomens dagar, då hon lekt med numera skönt betitlade män och en viss putslustig gång sagt till Engström: "Hör du Albert..."; etc. Fru Lidberg, som för fridens skull låtsade intresse för vad hon för elfte gången hörde, började efter något uppehåll känna sig för angående sitt älsklingsämne, skottårsmaskeraden, där hon första gången träffade jägmästar'n — men den gubben gick inte alls. Fru Tiander knep ihop mun' och såg oförstående ut. Som jägmästar'n och äldsta sonen voro ute på förrättning, låg prostsidan avgjort över beträffande vapen och ammunition i den sega fejd, som i all hemlighet och vänlighet utkämpades, och samtalet självdog av brist på allsidig näring.

Med älskvärd överlägsenhet började nu fru Tiander prisa jägmästar'ns duglighet och uthållighet i tjänsten. "Tänk, så duktig han är", sa' hon. Ett menande fnitter från hennes yngsta dotter accompagnerade yttrandet, men hon fick ett strängt ögonkast av sin mamma: så långt borde man inte gå.

Man tog nya tag för att hålla friden vid makt. Prosten, som till synes suttit försänkt i dvala vid sin pipa, kvicknade till vid maten och gav sig in på en avhandling om idealism och materialism.

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsg. 54
Tel.: 21 23, 40 61
N. 93, N. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 725 65
Norr 647

Utför alla slags Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck



ASPIRIN
TABLETTER *Bayer*

Äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullstän-
dig oskadlighet.



Priset är nedsatt till 1 kr. pr glas.



**Ekonomiskt,
välsmakande.**

Använd dagligen det nya köttextraktet Libox i Edert hushåll. Det är nämligen ett billigt medel till att göra Edra soppor, såser och andra rätter kraftiga och förlåna dem en pikant smak. Libox kostar endast kr. 1.25 för en burk, innehållande 1/8 lb. Begär "Libox" hos Eder leverantör, när Ni gör Edra övriga inköp.

"En Liebig Produkt".

Representant i Sverige:
Aktiebolaget O. Annerstedt
Stockholm.

Libox
Kryddat köttextrakt

Tvätta
hos Excelsiors tvätt- och
stryknärtnings Tel. Excelsior
Burger Jarisgatan 33.

Filtar och Schalor

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.



Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr. Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitvaruaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm & Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

"En präst måste vara idealist", sade han fryntligt, i det han grävde sig djupt ned i jägmästar'ns medförda hummerburk. "Bakom det förgängliga jordiska ana vi det oförgängliga himmelska." Men prostinnan blev stött över hummerburken och avbröt: "Vi ha då inte råd till extravaganser; en skuldsatt prost får nog ofta försaka det världsliga goda, men vi bjuder på det vi har. Erland, bjud tant pannkakan!"

På detta sätt skruvade sig samvaron fram mot sitt slut, och inemot solnedgången inskeppade sig de luftfärdande igen och tackade varandra för all trevnad. Prostinnan tog utan vidare upp: "Vi gå över daggstänkta berg, berg, berg, som lånat av smaragdena sin färg, färg, färg..." Alla stämde liksom förlössade in, och höjderna omkring sjön gävo genklang åt sången. Båtarna gled mjukt fram i kvälldynningarna, och solen log ett mångtydigt löje från sin utkiksplats vid horisonten. *Salix.*

FRÅGOR OCH SVAR!

Twisten om en orgel.

Fråga: För några år sedan inköptes en orgel till en skollokal. Denna orgel skulle begagnas för undervisningen i skolan och vid gudstjänsterna, som månatligen och oftare höllös i skollokalen. Medlen tillkommo genom kollektier inom samhället i fråga och genom syföreningsmedel.

Nu är ifrågasatt, att vid upprättande av särskild gudstjänstlokal utan vidare transportera orgeln till denna lokal. Kan detta ske utan vidare? *Undrande.*

Svar: Så fram vid inköpet av orgeln får anses förutsatt, att densamma skulle användas till skol- eller gudstjänstbruk, äger kommunen efter gottfinnande disponera densamma för dessa ändamål.

Mönstertidning.

Fråga: Var god meddela namnet på någon utländsk eller svensk mönstertidning, speciellt för siden- & porslinsmålning, samt var man kan få prenumerera å samma. *Fru S. S.*

Svar: Någon speciell tidning för siden- och porslinsmålning tycks ej finnas varken här hemma eller i utlandet. En och annan artikel berörande porslinsmålning har förekommit i engelska tidskriften *The Connoisseur*. Och en Handbok i Porslinsmålning är utgiven av Anna L. Jahn.

Mörka fläckar.

Fråga: Hur skall man få bort mörka fläckar på en lineoleum-matta utan att ytan skadas? *E. M.*

Svar: Lös litet oxalsyra i ljumt vatten och tvätta fläckarna utan att gnida för hårt. Skölj sedan med enbart vatten.

Tennkanna.

Fråga: Äger en vacker gammal kaffekanna av tenn som tyvärr är förnicklad. Finnes något sätt att borttaga förnicklingen? *Tennkanna.*

Svar: Om ni är säkra på att kannan verkligen är av tenn och inte av bly eller zink, går det att ta bort förnicklingen. Ni behöver bara lämna den till en förnicklingsfabrik för att få det gjort.

En arvsfråga.

Fråga: En syster till mig har avlidit och efterlämnat en icke obetydlig förmögenhet. Hon var



Fägring
gör kvinnan
oemotståndlig!

"Khasana-Superb" är det diskretaste medlet för naturtrogen färgning av kinder och läppar. Det orangegula Khasana-Superb-sminket utvecklar på huden en rosig färg, som med fullkomlig naturtrohet anpassar sig efter hyns färgton. Khasana-Superb smetar ej, är oskadligt, kyssfast och kan blott avlägsnas med tvål.

"Khasana-Superb-Läppstift" för läpparna i förgyllda hylsor.

"Khasana-Superb-Creme" för kinderna. Cremeformen gör det möjligt att erhålla en jämn och likartad fördelning av sminket. Genom färgtonens naturliga anpassning efter den individuella hudfärgen är begagnandet över huvud taget omärkligt.

I förtjusande sma burkar med guldlock.

DR. M. ALBERSHEIM / FRANKFURT A. M. - LONDON

KHASANA
Superb

KHASANA-
Superb-Läppstift
Kr. 1.25
Superb-creme
Kr. 1.50
Parfym Kr. 2.-,
2.25, 3.-, 5.-
Rispunder Kr. .75,
1.75, 2.50

Erhålles överallt!

ogift och våra föräldrar leva ännu. Kan jag ärva något av hennes kvarlåtenskap, då testamentet ej finnes? *Undrande.*

Svar: Nej, föräldrarna ärva allt.

Kroppstemperaturen.

Fråga: Hur hög bör normal temperaturen vara morgon och middag? Enligt en del uppgifter skulle den högsta dagstemperaturen ej få överstiga 37,4° och morgontemperaturen ej överstiga 36,6°

—36,8°. I en läkarebok står den uppgiften att en frisk människa kan ha ända till 37,5°—37,6° om hon förhåller sig lugn. Kanske Idun kan säga vilka av dessa uppgifter som är rätt? *Olika meningar.*

Svar: Normal temperatur hos en sängliggande människa bör ej överstiga: på morgonen (omedelbart efter uppvaknandet) 36,8°; på middagen 37,3°. Ordinärt kroppsarbete kan höja temperaturen nä-

gra tiondels grader utan att detta behöver peka på någon sjuklighet.

Konstintresserad.

Fråga: 1) Var snäll och uppge namn och adress å någon konstnär som är lärare i målning vid Oslos och Köpenhamns konstakademier.

2) Anna-Lena Elgströms och Elin Vägners och Thit Jensens adresser? *W.*

Svar: 1) Vid Statens Konstaka-

Svält ej Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanteras åkta endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kammerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skåktor. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:50 och 1:—.

Hovmanicuristen
JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmes och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.



Oatine
SNOW

London.
Köpenhamn.

Oatine

LÅT ANDRA BEUNDRÅ EDERT VÄLVARDADE ANSIKTE,

och gläd Eder själv dagligen över den klara, vackra TEINT, som Ni bevarar, då Ni dagligen använder den säregnet fina OATINE, som har en särskild förmåga att nära och stimulera huden samt göra den mjuk. OATINE ingnides och avtorkas, varigenom smutsen avlägsnas och huden samtidigt skyddas. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2,50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY

Paris.

Nederlag i Malmö.



En Tuloask är en
hälsobrunn, vars in-
nehåll kan 'båd'
valg och mun från
nånga sjukdomar
frälsa.
"Den lille hals-
läkaren."

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO



Oblekta, Blekta och Färgade
Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
'SVANEN'

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

DAMERNAS EGEN

leverantör av ANTRA-
CIT, KOKS, HUS-
HALLSKOL & BRIKET-
TER heter alltjämt

"OLAUS OLSSONS"
(Namnanrop)

"Cochlea"

pat. reg.n.r 28579. Världens bästa och
finaste elektriska hörapparat. 1925 års
modell försedd med reglering för 10-
50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg

Malmö Bandage-Etablissement,

Per Vejersgatan 9.

Försäljare för Stockholm: Majorskan
J. Petersohn. Rådmansgatan 9.



Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda

GRÖNSAKSKONSERVER

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i högfinna kvaliteter rekommenderas.

Etablerad 1847.

Allcock's

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND

Världens mest
betydande utvärtes
läkemedel.



Mot smärtor i ryggen
kan intet plåster jämföras med
Allcock's. Förmår stärka klena
ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i sidorna
lindras hastigt av Allcock's Plåster
på samma gång det stärker sidan
och återställer energien.

Allcock's är ett absolut äkta, poröst plåster. Det är ett univer-
salmedel, som säljes å alla apotek över hela den civiliserade
världen. Kan påläggas varhelst smärta uppstår.

Är Ni i behov av ett piller,

tag då
utav

Brandreth's Piller

Rent
vegetabiliska.

(Etabl. 1752)

Användes mot förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matmältning etc.

Inregistrerat handelsmärke: 26622.

Till salu å alla apotek.

ALLCOCK MANUFACTURING CO., BIRKENHEAD, ENGLAND.

UNOS

Förr i tiden var rengöring av parkettgolv en
arbetsam och dyrbar procedur, nu är det en
lek, tack vare Unos. UNOS säljes överallt.

Engros: JOHN HAUSCHLDT, Sthlm.

demi i Oslo: Professor Halfdan
Ström. Om ni vill ha närmare un-
derrättelser kan ni vända er till
Sekreteraren herr O. Geelmuyden.

Vid det Kgl. Akademi för de
frie Kunster i Köpenhamn under-
visa följande professorer i mål-
ning: Einar Nielsen, Aksel Jör-
gensen och Sigurd Wendel.

2) Anna Lena Elgströms adress,
Karlavägen 59, Stockholm, men
såväl hon som hennes man äro
f. n. på en amerikaresa.

Elin Wagners adress, Varvsga-
tan 1, Stockholm.

Thit Jensens adress är svårare
att veta, men ett brev går troligen
fram med endast Köpenhamn.

Svensk medborgare.

Fråga: Kan jag och mina två
barn, ej fyllda 17 år, bli svenska
medborgare, fast min man aldrig
varit svensk medborgare och vi
aldrig vistats utrikes? Han deltog
i kriget 1914 men har ej låtit höra
av sig sedan 1921. Vart skall jag
vända mig för att få säkert reda
på om han lever eller ej, och vad
kostar det? Om jag kan bli
svensk medborgare, vad skall jag
då vända mig och vad kostar det?
Vore mycket tacksam för svar.

Fransman.

Svar: Vad ni först har att göra,
är att vända er till franska lega-
tionen, om ni bor i Stockholm,
eller till en fransk konsul, om ni
bor i landsorten, och med deras
hjälp få reda på om er man lever
eller ej. Först när denna sak bli-
vit ordnad och ni upphört att till-
höra er mans land, kan ni söka
medborgarskap i Sverige. Ni har
då att vända er till Överståthållar-
ämbetet i Stockholm eller till
Länsstyrelsen i det landskap ni
bor för att få formulär till ansö-
kan. Kostnaden kan ej bli så stor,
åtminstone ej i det senare fallet.

Ackuschörska.

Fråga: 1) Huru stor lön åtnju-
ter en ackuschörska?

2) Huru lång tid tager utbild-
ningen?

3) Vart skall man vända sig för
att få lära detta yrke.

Tacksam för upplysningar är

Elvira.

Svar: 1) Minimilöner för di-
striktbarnmorskor 800 kr. samt 2
ålderstillägg å 100 kr. jämte fri
bostad och vedbrand. Arvode enl.
taxa. Pension.

2) Utbildningstid 2 år.

3) Till Barnmorskeanstalten i
Stockholm å Södra Barnbördshu-
set eller å Barnmorskeanstalten i
Göteborgs Barnbördshus. Ansök-
ningsformulär erhållas från Medi-
cinalstyrelsen, Stockholm.

Gymnasistfunderingar.

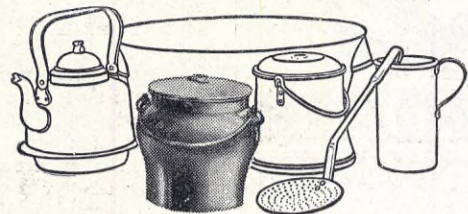
Fråga: Snälla Idun, ge mig ett
gott råd. Vi äro två gymnasister,
som bland många andra möta var-
andra från och ibland även till
skolan. Båda gå vi i samma ring:
III, men som i de flesta fall är
flickan (jag) äldre än pojken. Jag
är inte mindre än 19 år men kän-
ner mig dock och ser ut som en-
dast 17 år, vilket jag ock gissar,
att han, som jag vet är 17-18 år,
tror jag är. I nästan 1½ år ha vi
nu gått och varit intresserade av
varandra, men ingen presentation
eller ens en lyftning på mössan
har han lyckats åstadkomma. Nu
tänkte en kamrat till mig kanske
ha några flickor och pojkar hos
sig i all enkelhet. Kan det då an-
ses påflugget eller rent av opassan-
de, om jag dristar mig att gå fram
till honom och bedja honom att
komma dit, även om han inte kän-
ner min kamrat.

En som inte önskar vara påflugen.

Svar: Om varken ni eller er
kamrat, som skall ha bjudningen,
känner ynglingen, är det ej lämp-
ligt bjuda honom, såvida ej en ge-
mensam bekant först kan förmed-
la bekantskapen.



För äktheten svara
krona och sigill.



Iderna igenom återfinnas i de
svenska köken tillverkningar
från Skultuna bruk. Förutom
vanliga kokkäril finnes numera en rik-
lig samling av specialkäril såsom sylt-
kittlar, fiskkittlar, gröt- och potatisko-
kare m. m. samt alla slags redskap
såsom skopor och skumslevar, stek-
spadar, durchslag och trattar.

Skultuna käril äro praktiska och
prydliga. Köp

Skultuna



Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnformar av
eldfast glas

BÖHLMARKS

STOCKHOLM SÖ.

Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

CARL LARSSONS PRAKTVERK

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FARGTRYCKSPANSCHER

INBUNDEN MED AV KONSTNÄREN KOM-
PONERAD PÅRM (BEGRANSAD UPPLAGA)

Kr. 5:—

PORTOFRIIT MOT INSÄND LIKVID I POSTANVISNING
IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

KARSTENS SKORPOR

i enkronas-kanisler



Köp **Lucks**



KARAMELLE-RADE
valnötter, mandel, jockeymösor m. m. i 1/4 kgs. vackra dekorerade bleckburkar.
Kr. 2.—
fraktfr. kr. 2.60

PERCY F. LUCK & Co.



Ett elegant te- eller kaffebord fordrar läckra och förnäma varor. Örebro kex och wafers fylla de högsta krav isådant avseende.

Örebro KEX

Ditt barns väl och

ve ligger Dig närmare om hjärtat än något annat i världen. Tänk då på att Du grundlägger dess hälsa säkrast med Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken och därför fortfarande står främst av nu brukliga näringsmedel för barn.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Drogaffärerna. Proov och broschyrer gratis från Mellin's Food Depot, Malmö.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de oödligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Stockholms Nya Järnsängsfabrik rekommenderar sina tillverkningar av Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner, Comfortsoffor, Täcken, Kuddar såsom varande de bästa i handeln förekommande. Kontor & Utställning: Norrlandsgatan 16, Stockholm. Telefoner: 7856, 12992. Norr 7181.

Myntsamling.

Fråga: Innehar en mindre myntsamling, bl. a. en del från Carl IX:s tid. Tänker realisera densamma och vore tacksam genom Idun få upplysning, vart man skall vända sig att få mynten värderade.

Prenumerant.

Svar: Bäst att vända er till någon mynthandlare. Om ni ej har någon på närmare håll, gives här ett par adresser i Stockholm: T. G. Appelgren, Artillerigatan 12 och D. Holmberg, Norrtullsgatan 49.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Optimist trots allt."
Det är i Finland liksom här i landet överproduktion på småskollärrarinnor, och de platser, som bli lediga, gives först och främst åt infödda sökande. Så i detta hänseende är det ringa eller ingen utsikt att lyckas, ej ens om ni blir finsk medborgare, vilket tar minst ett års tid. Trots att ni enligt er utsago har mer av Maria än Marta i er natur, gör ni nog klokt i att ägna er åt ett praktiskt eller husligt arbete, tills ni får tillfälle att återgå till ert rätta yrke.

FRÅGA.

Har någon av Iduns läsare ett snyggt och felfritt ex. av V. Heimbürgs roman "Fröken Odåga" och vill sälja det billigt? Utgången i bokh. Möjligen utgiven under annan titel senare.

Tacksam Odåga.

Var finnes en dikt som börjar: "Vem är din vän du tusen vänner äger, den dag då du på lyckans höjder står."?

Var finnes en dikt som heter "Glitter". *E. M.*

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Idunvån torde uppgiva namn och adress.



Rosa Blomqvist sportar.

Fall, lätta snöflock, tätt att skidan glider lätt! Nu skall man träna för en finare plaket.

I nästa Vasa-lopp vi kvinngrant möta opp och bli vid Fiskartorpet i i långa fina hopp.

Ordning i allt!

Som husmor vet Ni, att det tarvas ordning i allt inom hushållet. — Om Ni har socker i lös vikt, går det som Ni ser här nedan — påsen går sönder och sockret förspilles. — Svenska Sockerfabriks A.-B.:s strösocker i paket däremot är lätthanterligt och hygieniskt och ingenting förspilles.

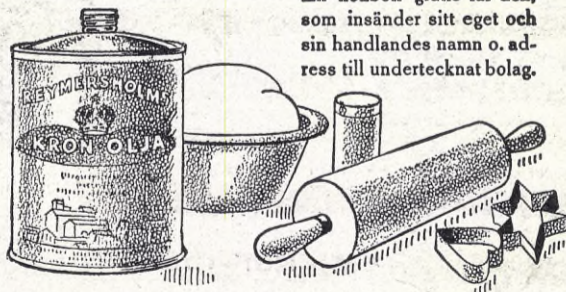
Till salu överallt!



Ett lyckat bak

är ingen konst att åstadkomma för en duktig husmoder, men verkligt billigt kan hon baka endast med Reymersholms Kronolja. För att nå samma resultat som med en viss smörmängd behöver man nämligen blott 3/4 kvantitet

REYMERSHOLMS KRONOLJA



En kokbok gratis får den, som insänder sitt eget och sin handlandes namn o. adress till undertecknat bolag.

REYMERSHOLMS GAMLA INDUSTRIAKTIEBOLAG, HELSINGBORG

Pris i Sverige: 1/2-litersburk ... Kr. 1:10
1/1 " " " " 2:—
Pris i Finland: 1/2-litersburk ... Fmk 12:—
1/1 " " " " 22:—



När det gäller att uppträda elegant från topp till tå, vilken effekt åstadkomma ej ett par Vikingblankade skodon då! Det verkligt förnämliga skoputsningsmedlet är och förblir VIKING HÖGGLANS SKOKRÄM

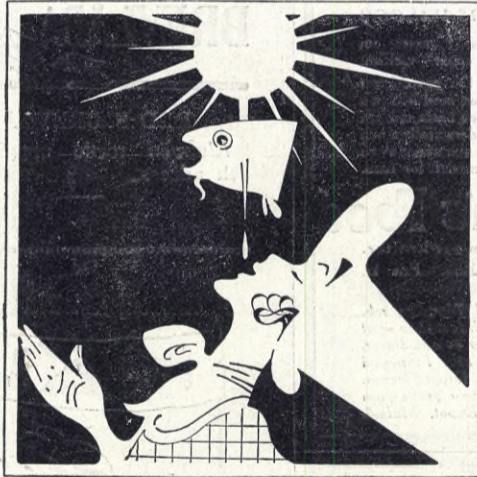


HAVRE-MUST



Så här fin blir min klädning när Mamma använder

GÅRDA Stärkelse



Drick sol!

Drick den i dess mest koncentrerade form: det havets vegetabiliska plankton, som finnes förädlad i den från torskens lever utvunna oljan. Denna innehåller lättsmälta och näringsrika fettarter samt en oerhörd rikedom av de växtbefordrande och livgivande vitaminerna. Vid vårt etablissement i Lofoten produceras

Hydroxylfri Torskleverolja

från Peter Möller A/S, Oslo

under de gynnsammaste klimatiska förhållanden, efter speciell, hydroxylfri metod uteslutande ur ren, utvald torsklever. Vår torskleverolja har icke den vanliga fiskleveroljans obehagliga smak och lukt. Den tages lätt av alla, är oersättlig för barn och rekonnvalenscenter, utomordentlig mot förkylning, skrofler, bronchitis och blodbrist.

Obs.! Vår Hydroxylfria Torskleverolja levereras på originalflaskor, tappade hos oss. Vi garanterar innehållet, endast när flaskan är försedd med vidstående garantimärke. 22 Gulmedaljer och 2 Grand Prix. Vitaminkontrollerad.

Fås på apoteken.



Garantimärke.